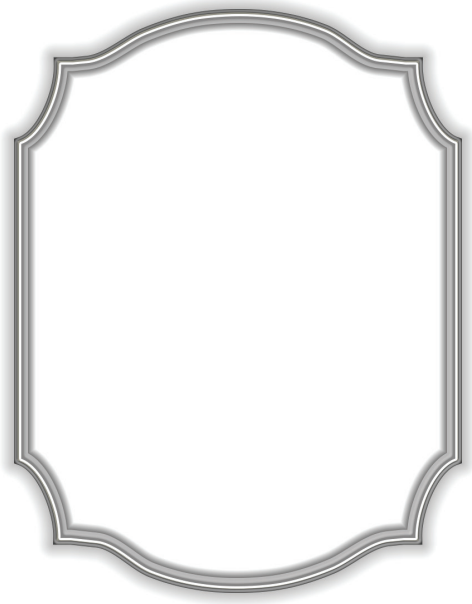

"הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה -
וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים"

(דברים ל, יט)

אח יקר – יישר כח!

אם אתה מחזיק את הספר הזה, סימן שאתה לוחם רציני שרוצה להתחיל דרך חדשה בשמירת הברית! ואני כאן לעזור לך בדרך הזאת. בהצלחה!

סרוק כדי לשלוח לי הודעה. אשמח לשמוע תגובות על הספר!

רוצה להתחזק בטהרת המחשבה? סרוק עכשיו!

סרוק את הקוד אם גם אתה רוצה גם לקחת חלק בזיכוי הרבים

ומתנה קטנה קוד קופון 10% הנחה לקנייה הבאה מהאתר

MY2TIME

ספר
עצת יוסף

טרקלין רחב ומלא בכל טוב, אבני חן מזהירים באור יקרות, מאמרי חיזוק, אמונה ועידוד לבחורי ישראל הגיבורים, להאיר הדרך ולהראות איזוהי המסילה שיבור לו האדם, ובאיזה תחבולות, יתגבר על יצרו המנסה להפילו פעמים רבות. כיצד לכופו לעשות כרצונו רצון ה' צבאות.

ובסופו נלווה לו שער העצות, ללמד האדם דעת ופתי ערמה, והוא סל מלא חיצים בו יוכל כל לוחם ולוחם להצטייד בכלים וידע, כיצד לנצח מערכה גדולה ויקרה, בעזר האל המייחדים שמו כל יום פעמיים באהבה.

מבוסס ומושתת על ספרי הקטן 'ויהי יוסף', מהדורה מיוחדת, קלה ופשוטה שגם צעירים ונערים ללא ידע מקדים – יוכלו לשאוב כוח ולהתחזק בנושא חשוב כשמירת הקדושה

מנחה היא שלוחה למבקשים בכל לב להדבק באל,
ממני הצעיר באלפי ישראל

ליאור שהקוהי ס"ט

נין ונכד למקובל האלקי הרב אור שרגא יזדי זצוק"ל
מח"ס ויהי יוסף, שמן כתית למאור עמ"ס אבות ועוד

כסלו תש"פ

מהדורה שניה סיון תשפ"ה

©
כל הזכויות שמורות למחבר
ניתן להעתיק קטעים מן הספר
לזיכוי הרבים בלבד, בכתיבת שם הספר.

לכל הערה ופניה בנושא הספר ולהזמנות
וכן להזמנת שיעורים ודרשות,
או לשאלות ייעוץ והכוונה ולמתחזקים
נא לשלוח דוא"ל
Vyoseffb@gmail.com
058-7411848
Lior-sh.com

קח לך
ייעוץ | ספקת תוכן | עיצוב תוכנית
058-7411848 VyoseffB@gmail.com
Lior-sh.com

אות
עימוד | עיצוב כריכה ושערים | הבאה לדפוס
meir10101986@gmail.com | 053-310-38-32

מכתב ברכה מהרב
זמיר כהן שליט"א
ראש ישיבת "היכל מאיר" רב שכונת אתרוג, ביתר עילית
מח"ס שו"ת 'נזר כהן' ועוד

מכתב ברכה

בדור זה בו רבו הנסיונות האורבים בכל מקום בעניינים אשר הם יסוד ההצלחה של כל יהודי החפץ להעפיל ולהגיע למדרגות רוחניות גבוהות, ולפיכך דווקא בהם מנסה היצה"ר להכשיל את האדם. הנני בזה בשבח הספר "עצת יוסף" שחובר על ידי היקר והנעלה ה"ה ליאור שהקוהי הי"ו, אשר חיבר וליקט מאמרי חיזוק ועצות לבחורי ישראל בענייני קדושה, והכל עשה בשפה ברורה ונעימה, וניכר כי עמל וטרח טרחה מרובה, אשריו ואשרי יולדתו.

אשר על כן, ראוי לכל חפץ חיים ללמוד ולהחכים בנושא נכבד זה, להכיר שיטות היצה"ר ותחבולותיו, לדעת את הפסד הנופל ברשתו ואת שבח ויקר ומעלת המתגבר עליו, וללמוד כיצד לפעול ולנצח במלחמה. שהלא לשם כך נברא העולם, למען יעמוד האדם בנסיונותיו ויכנה את עולמו הרוחני, וכאומרם ז"ל במשנה אבות (פרק ד, טז): "העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא, התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין".

ולא נצרכה אלא לברכה שחפץ ה' בידו יצלח, לחבר עוד חיבורים רבים, טובים ומועילים בכל חלקי התורה, ושם שמים יתקדש על ידו, ויזכה לעלות מעלה מעלה בתורה וירא"ש כשאיפתו הטהורה בבריאות איתנה ונהורא מעליא, מתוך שפע רב וכל טוב כל הימים, אמן.

*ההסכמות ניתנו לספר "ויהי יוסף"

הרב דוד לאו
הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הרבני הגדול

לכבוד הרב ליאור שהקוהי הי"ו
מכתב ברכה

ראיתי את ספרך "ויהי יוסף", ספר זה הולך סובב על נושא קדושת האדם, מטרתו ללמד כיצד ניתן להתקדש ולהיטהר.

אכן, קדושת האדם בישראל זה יוסף הצדיק - יסוד עולם והשורש של קדושה היא שמירת הברית, "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין". בטוב טעם ביארת את הפסוקים שעוסקים בפרשת הניסיון של יוסף עם אשת פוטיפר.

ראיתי להוסיף את דברי בעל החתם סופר בדרשותיו על הפסוק: "ויהי כהיום הזה ויבוא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית". ותמה על אותו צדיק "איך ניכנס ביחד עם אישה בשעה שאין אנשי הבית שם"? וראה שם שבאר, שיוסף הצדיק "רצה לנסות עצמו עם נפשו אם הוא צדיק גמור ולא נכשל בשום דבר". ואילו לא נאמרו דברים אלו ע"י גברא רבה קשה לאמרם, וכי מותר לצדיק להביא עצמו לידי ניסיון?

בספר העקידה על פרשת כי תצא (שער צז דף פג עב), מביא את דרשות הרב אבן שועייב, שכתב בשם הרבינו יונה שזהו טעם אמרם חז"ל (ברכות לד עב): "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד", וקיי"ל שבעל תשובה לא ייקנה תארו רק בהימצאו במקומות מסוכנים, כפי שכתב הרמב"ם (הלכות תשובה פ"ב ה"א): "אי זו היא תשובה גמורה? זה שבא לידו דבר שעבר בו, ואפשר בידו לעשות, ופירש ולא עשה מפני התשובה". ויתכן שזו הייתה דרגתו של יוסף הצדיק, גם יסוד וגם הגיע לדרגה של בעל תשובה.

קראתי אשר כתבת כאילו ההתייחסות לבעלי תשובה שונה מהתייחסות לאחרים, ודבריי לעיל מוכיחים ההפך הגמור, לבעלי תשובה מעלה מיוחדת.

יתן ה' ותזכה להמשיך להתייגע ולהתעלות בתורה ובשמירה על טהרה.

מברכך בכל לב

בברכת התורה,

הרב דוד לאו

מכתב ברכה מהרב
ברוך שרגא שליט"א
רב דגבעת שפרא וראב"ד רבנות ירושלים

מכתב ברכה י' סיון תשע"ו

היו למזרא עיני גיליונות הקונטרס "ויהי יוסף" אשר טרח ויגע בעשר אצבעותיו הבחור החשוב ה"ה ליאור שהקוהי נר"י אשר קיבץ מאמרי רבותינו המפוזרים לעורר הלבבות ליראת שמיים טהורה ולא נצרכה אלא לברכה שחפץ ה' בידו יצלח לברך על המוגמר.

ועוד יעלה מעלה מעלה ויפוצו מעינותיו חוצה בבריאות איתנה ונהודרא מעליא אמן.

בברכת התורה,

ברוך שרגא

רב דגבעת שפירא

הרבנות הצבאית הראשית

בס"ד יום ב' לסדר "כי כל העדה כולם קדושים"

מכתב ברכה

החייל היקר ר' ליאור שהקוהי משרת בקודש כחלק מסגל הרבנות בבסיס חיל האוויר בתל נוף. ידיו רב לו בעשייה משמעותית למען חיילי ומפקדי היחידה, ובד בבד הוא מעלה על הכתב דברי תורה, אמונה ומחשבה מפרי עטו.

יהי רצון מלפני אבינו שבשמיים, שיוסיף ויעלה מעלה מעלה במעלות התורה והיראה, ויזכה לראות ברכה בעמלו ובתלמודו, ולהיות מתלמידיו של אהרון (אבות א, יב): אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

בברכת התורה והמצווה,

תא"ל הרב איל קרים

הרב הראשי לצה"ל

מכתב ברכה מהרב
אהרן ירחי שליט"א

כס"ד יום חמישי בשבת שנים ועשרים יום לחודש התשעי הוא חודש כסליו התשע"ז ליצירה לפ"ג

הסכמה וברכה

חזיתי איש מהיר במלאכתו מלאכת שמים בעגינים העומדים ברומו של עולם בהנהגות וחיזוקים בענין הקדושה והצניעות שדורינו זה זקוק לה ביותר בדור של עיקבתא דמשיחא שחיבר הבחור החשוב והנעלה וקיבל על עצמו עול תורה ויר"ש בעיר לוד יע"א ר' ליאור שהקוהי נ"ר, הכי קרא שם ספרו ויהי יוסף והוא מפרשת השבוע אשר אנחנו נמצאים בו פר' וישב ואין מתאים יותר משם זה המדבר בעד עצמו. עברתי על הספר אחת הנה ואחת הנה כמיסת הפנאי ולרגל המלאכה אשר לפני וראיתי בו דברים מועילים טובים וראויים לנערים ובוגרים ולאנשים מבוגרים שהרי אין אדם שניצול מפגעי הזמן בדור פרוץ כדורינו ה"ר, ומי יאמר זכיתי לבי. ולכן מאוד נהנתי מספרו זה וברכתי עליהם ברכת הנהנין.

ובטוחני שעל ידי ספר זה תרבה הקדושה והטהרה בישראל. להיזהר ולהזהיר להשמר ולשמור את גופו ומחשבתו של האדם בקדושה ובטהרה וזה יסוד האדם הישראלי והשלם. ואין לי אלא לכרך את המחבר והמלקט הי"ו שחפץ ה' בידו יצלח יפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה בתוספת ברכה כיד ה' הטובה עליו. ויגדל בתורה ויראת שמים יפוצו מעיינותיו חוצה ברחובות תתן קולה ויהי שמו כשם הגדולים אשר בארץ.

כחפץ הדורש שלומו ושלום עם ישראל ומודה על העבר ומתפלל על העתיד למען קדושת עם ישראל

הכותב וחותם פה ירושלים דדהבא קרית מלך רב,

למען התורה ולומדיה ולמען המחבר הי"ו

אהרן ירחי

מכתב ברכה מהרב
נתן אורטנר זצ"ל
רב ואב"ד לוד

דברי ברכה כ"א מנחם אב תשע"ו

הובאו לפני כמה גיליונות מחוברת "ויהי יוסף", ובהם חידושים על דרך המוסר בנושא שמירת הקדושה על פרשת וישב, מאת הצב"י ליאור שהקוהי נ"י.

נהנתי ונפעמתי מיצירה של אברך צעיר, צורבא מדרבנן, הבונה את חידושיו על יסוד ספרים וסופרים, המהווים בסיס להסברים נאים ומעמיקים, בפסוקי התורה, כשהוא מותיב ומפרק, וכך מגיע לביאורים נאים ומעמיקים, בפסוקי התורה, ומאידך גם מעורר אחרים ללכת בעקבותיו, כשהוא מבהיר את הדרך בה יש ללכת כדי להגיע למטרה חשובה זו. וכי לכל אחד האפשרות להצליח בזה אם ינקוט בגישה המתאימה, כפי שהוא מציגה מן המקורות שלנו.

והנני לברך את המחבר נ"י להמשיך בדרכו הנפלאה, בחיבורים נוספים בכל מקצועות התורה. ויוכל לזכות את ציבור לומדי התורה, ולהגדיל תורה ולהאדירה, מתוך בריאות גופא ונהורא מעליא עד מאה ועשרים שנה.

כה דברי רב ואב"ד לוד

נתן אורטנר

מכתב ברכה מהרב
יוסף צ. בן פורת שליט"א

בעזה"י יום שנכפל בו כי טוב לסדר "ושמרתם את משמרת ה'", ח' בניסן תשע"ז

לכבוד תלמיד ישיבתנו היקר והנכבד,

הבחור החשוב ליאור שהקוהי נרו יאיר ויזרח עדי עד,

בקי וחריף, עמל בתורה יומם ולילה, יראת ה' היא אוצרו,

וכל חשקו לעלות מעלה מעלה וחפץ ה' בידו יצליח.

הנה אה ראיתי את פרי בכורין, ספר נכבד אשר בשם "ויהי יוסף" יקרא. כולו מלא דברים נפלאים בבקיאות מדהימה ובצחות בהירה, דבור דבור על אופניו, כך שכל הקורא עומד על עומק כוונת הדברים.

יש לציין שבחרת נושא חשוב מאוד שהוא "יסוד" קיומו של כלל ישראל, כגוי אחד בארץ שהוטל עליו תפקיד "קדושים תהיו", כפי שפירשו שם רש"י והרמב"ן וזאת לאחר שנענו ישראל לשאלת בורא עולם בפי שליחו משה רע"ה: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (שמות י"ט, ו). אבינו שבשמיים מכונה על ידינו "אתה קדוש ושמך קדוש" ולכן אנו שנקראים בנים למקום, מצווים וחפצים להיות "דומה לו" (שבת קל"ג, ב), לעלות ולהתעלות בסולם הקדושה.

ברם, לא פשוט ולא קל היה הדבר אף פעם, ודאי לא בתקופתנו שהמכשירים האלקטרונים שנוצרו כדי לאפשר יותר לימוד תורה בקצוות תבל, לרחוק ולקרוב, מנוצלים ע"י הס"א כדי "להשמיד להרוג ולאבד מנער ועד זקן טף ונשים", לאבד מהכל כל זיק של קדושה וטהרה.

לכן, חיבורך הוא דבר בעתו, ותקוותי שתצליח להפיצו בחוגים רחבים ולהרבות קדושה בישראל.

אבל, הלוא אמור חז"ל: "בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין" (קידושין ל, ב), והוסיף והדגיש רבינו הרמח"ל (מס"י פ"ה) שאם השי"ת לא מצא בכל הבריאה כולה שום תרופה כנגד היצה"ר, מי זה שיוכל למוצאה?

לכן, אני מברך אותך ברכת כהן, שתצליח לעמול בתורת ה' תמימה בכל כוחותיך הנפלאים ולנצל את כל כישרונותיך העצומים כדי להיות כדי להיות אחד מגדולי הדור, אחד ממעתיקי השמועה אשר דרכם עוברת התורה מדור לדור, מאז נתינתה בסיני ועד לסוף כל הדורות.

המכבדך ומוקירך כרום מעלתך

בברכת כהנים באהבה

יוסף צ. הכהן בן-פורת

ראש ישיבת "אשרי האיש"

ישיבה לבעלי תשובה וכולל לאברכים מצוינים.

מכתב ברכה מהרב
מאיר אליהו שליט"א

אגרת ברכה והצלחה

לכבוד האברך הצעיר ר' ליאור שהקוהי שליט"א, אחדשה"ט
ושלום תורתו, באהבה רבה עד בלי גבול.

זרחה עלי שמש צדקה בראותי חידושי התורה אשר כת"ר שלח אלי, ויקרא שמם בישראל "ויהי יוסף", חידושים על דרך המוסר בעניין שמירת הברית, והגם שכבודו צעיר לימים, השתוממתי לראות שכבר מחדש בתורה הקדושה, וכבר הארכתי בזה הרבה בשו"ת מרכבות ארגמן ח"ב (יו"ד סימן כח) במעלת המחדש חידושים לאמיתה של תורה, וכן בחיוב הכבד שיש על כל רב ואברך שמחדש לבחון הדק היטב שחידושיו מכוונים אל האמת ואינן חידושי סרק ח"ו. ע"ש.

ומודה אני על האמת כי לא סיפק הזמן בידי לעבור על כל אשר שלח אלי, ואפילו לא על מחצית מן הדברים, אמנם לא אכחיש כי מה שאכן ראיתי נהנתי מאוד, דברים מתוקים להאיר לארץ ולדרים ולחזק את העדרים בנושא כה מהותי וחשוב "שמירת היסוד", שעל זה בנוי כל הבניין הרוחני של האדם. והנה כדרכה של תורה היה לי להאיר ולהעביר, להוסיף ולפלפל, אולם מה שהלב חושק הזמן עושק ועוד חזון למועד.

וכיוון שכבודו משתדל לעסוק בתורה ומשתדל לחדש בה כפי מידתו אשר חנן אותו הבורא ב"ה, ברכתי נתונה לו לעודדו לעסוק בתורה ולגדול להיות כעץ שתול על פלגי מים אשר עלהו לא יבול, וחפץ ה' בידו יצליח, ועוד יגדל בתורה ויראת שמים טהורה, ויוסיף ללמוד וללמד איך לשמור ולעשות, ויוסיף ויעלה חידושיו על הכתב להנות בהם בני אדם, ירווה נחת ורוב שלווה בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו.

ביקרא דאוריתא,

מאיר אליהו

מכתב ברכה מהרב
יעקב בן חנן שליט"א
יו"ר הארגון העולמי שומרי ברית קודש

בס"ד יח' שבט לסדר שובו בנים שובבים תשע"ז

ראיתי את הספר "ויחי יוסף" הנהגות וחיזוקים בנושא קדושת האדם, ובו מאמרים נפלאים המחזקים כל לב בענייני קדושת היסוד עם עצות והנהגות נכונות וישרות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם לעולם, והנה בוודאי שיש לנו להחזיק טובה לבחור החשוב ה"ה ליאור שהקוחי שליט"א, שהוא בכלל מזכי הרבים בנושא החשוב ביותר ביהדות של עם ישראל אשר נקרא יסוד היהדות, ובוודאי שזקוקים אנחנו לכל חיזוק בזמננו העגום של דורנו, בו רוב בני הדור נכשלים בעבירה הכי קשה בתורה של עוון זרע לבטלה, כמו שנפסק בשולחן ערוך להלכה ולא לחסידים וקדושים בלבד ,כי אם לכל יהודי באשר הוא ,לכל פעילות נפלאה כזאת בהפצת חשיבות שמירת הברית של הבחור היקר הזה שירבו כמותו בישראל אמן.

הנה דורנו האחרון מלא בניסיונות של עוון פגם הברית ופריצות וכלים מכלים משונים הגורמים לרוב בני הדור להיות משועבדים לתאווה הנוראה הזו, ואם כן הרי כל מחשבה ידיעה או עצה העוסקת בניסיון הקשה ביותר של היהדות והוא שמירת הברית ,בוודאי שהיא תביא לתועלת גדולה לכלל ישראל לקרוא בחיבור זה ולהביא לידי חיזוק ומעשה ממש של שמירת הברית ,שהניסיון בו הוא הקשה ביותר בתורה, וכמו שכותב הרמב"ם בהלכות איסורי ביאה: אין לך דבר בכל התורה כולה שהוא קשה לרוב העם, אלא לפרוש מן העריות והביאות האסורות.

ובמיוחד בדור האחרון בו רבו הניסיונות ללא סוף בנושא של שמירת הברית, כפי שהנני מקבל ללא הפסקה במערכת הארגון מאחינו בית ישראל, והסיבה לכך מבוארת בכל דברי רבותינו הקדמונים ראשונים ואחרונים מהרשב"י, רבינו האר"י,

המהרח"ו ועוד רבים מבעלי החסידות, שהיא בכדי לתקן את הנשמות של אנשי דור המבול ודור הפלגה שהרבו לחטוא בעוון זה ללא הרף ,והנה כעת חזרו אותם הנשמות לדור האחרון שלנו ומתגלים בכל עוז ותוקף בגלוי לעיני הכול לחטוא בעבירה זו הקשה ביותר ,וכעת מה שנותר לנו בדור האחרון זה רק לעמוד בתוקף ובמסירות נפש מעל הטבע בכדי לשמור על ברית הקודש, ומי שיעשה זאת ויצליח במשימה הקשה הזאת הרי הוא הגיע לתכלית השלימות לתיקון נפשו ובכלל נפשות בני דורנו, ולתיקון העולם כולו.

על כן בואו נחזיק טובה גדולה לידידנו היקר שדואג להפיץ את החשיבות לשמור על הברית ולהוסיף עוד יהודים רבים שיהיו משומרי ברית הקודש, שבוודאי אין מעלה גדולה ממי שמציל יהודים מלפגום בברית הקודש שהוא עיקר כל היהדות כולה.

ואסיים בברכת הארגון העולמי שומרי ברית קודש כי תמשיך לזכות את הרבים מתוך נחת

רוח של קדושה וחפץ ה' בידך יצלח ויתקיים בך הפסוק ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח וכול

אשר הוא עושה ה' מצליח בידו, אמן .

מכתב ברכה מהרב
משה יוחאי רז שליט"א
רב קהילת "תפלה למשה" לוד

ח"י באייר התשע"ו, הילולא דרשב"י זיע"א

מכתב ברכה

לכבוד ידידי הנעלה והנכבד, חמד בחורים, שוקד על דלתות התורה, ומשנה סדורה, אבר"ך כמדרשו מבני עליה, עמו עוז ותושיה, הרב ליאור שהקוהי שליט"א אחר מבא הברכה והשלום שמחתי לקבל מכב' כמה גליונות מספרו הנפלא, כולו כהדר"ת, כליל תפארת, ספר "ויהי יוסף", חידושים על דרך המוסר בנושא שמירת הקדושה סובב הולך על פסוקי יוסף הצדיק בפרשת וישב, ומאוד נפעמתי מחידושיו הנפלאים, הני מילי מעלייתא, דאשכח בהו מרגניתא, ערוכים בשפה ברורה לצפירת תפארה.

וכבר הוגד הוגד לי מפי ידי"נ הגאון רבי יאיר כהן שליט"א, רב בית המדרש "יביע אומר" פה עירנו, כמה מעלות טובות על כת"ר, בן פורת יוסף, כן ירבה וכן יפרוץ, מה טוב חלקו ומה נעים גורלו, והאיש אשר אלה לו, הללוהו כרוב גודלו.

וברכתי ברכת הדיוט שלוחה לכב' שעוד תעלה מעלה מעלה בתורה וביראת ה' טהורה, ותזכה לחבר חיבורים טובים ומועילים לאמתה של תורה, והשי"ת ישלח עזר"ך מקודש בשעה טובה ובמזל טוב. והיה שמך כשם הגדולים אשר בארץ לגאון ולתפארת. אכי"ר.

ביקרא דאוריתא,

משה יוחאי רז

מח"ס עטרת זהב ועוד

רב קהילת "תפילה למשה", לוד.

רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה

ספר זה מוקדש לעילוי נשמת אחותי היקרה

אורנה שהקוחי ז"ל בת פהרנאז תחי'

אשר נלב"ע בי"ג בשבט תשע"ז
והיא בת כ"ד שנים לחייה

כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון

ספר זה מוקדש לעילוי נשמת מורתי סבתי

כוכבה שראגי בת שרה ז"ל
נלב"ע י"ד שבט תשפ"ד

מלך מלכי המלכים יחוס ויחמול וירחם עליהן,
ובאברתו יסך לחן ותחת כנפי השכינה ייחסו.
יזכור לחן ה' לטובה את מעשיהם הטובים, ובכללם את החסד
והטובות שסייעו לי להתעלות בעבודת ה'.
יהי רצון שימחה ה' כל דמעה מפני יושבי תבל וקול יגון ואנחה ינוסון,
ושמחה וצהלה ישיגון.
וינחם ה' אבלי ציון בבניין אריאל ובתחיית המתים
במהרה בימינו, אמן ואמן.

עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר

ברכות לראש משביר

זכות הלימוד בספר מוקדש להצלחת ידיד
נפשי, מוקיר תודה ולומדיה, הפועל רבות
להגדיל תורה ולהאדירה

התורם החפץ בעילום שמו ובני משפחתו

יהי רצון לפני אבינו שבשמיים שיזכהו לזיווג הגון משורש נשמתו
במהרה, ושתמשיך לעלות ולהתעלות בעבודת ה' ויראת שמיים,
מתוך בריאות הגוף והנפש, יישוב הדעת, שמחה והצלחה!
משאלות ליבך לטובה, ויסייע ה' בידך להפיק רצונך הטהור לחזק
את בחורי ישראל היקרים בשמירת הקדושה, וכל אשר תפנה
תשכיל ותצליח.

ולהבדיל, לרפואה שלימה מאת ה'

שמריה בן מעודה
ברכה בת יחיא
צבי בן דוד
נעמה בת סעדיה

תוכן ענינים

דברי חיזוק והתעוררות 1

מבוא למהדורה שנייה 3

הקדמה 7

שער המאמרים 29

דע את האויב (29) • "מכריזים מלחמה!" (32) • תהיה אתה בעל הבית! (34) • אצל מי המושכות? (36) • איזהו חכם? הרואה את הנולד! (37) • מגדל קלפים (40) • שוברים את הכלים! (42) • "אל תרבה שיחה עם האישה" (46) • כל המרבה דברים מביא חטא (46) • אסור לפתוח במשא ומתן עם יצה"ר בעת נסיון (47) • סוף מעשה במחשבה תחילה (48) • אב-טיפוס של הניסיון (49) • נחש הורגים מהראש! (51) • בליצקריג! (53) • אסור להירדם בשמירה, בפקודה! (54) • 'תמשיך לזוז!' (56) • עדיף רצפה של קומה 40, מאשר גג של קומה 39... (58) • הנוסחה להצלחה (59) • "אזהרה, שדה מוקשים" (60) • עבירה גוררת עבירה (62) • "כמה עולה להשכיר קיר?" (63) • אוי! שכחתי את המפתחות... (64) • מוסר מגפרור (67) • אני לדודי ודודי לי (68) • תקפוץ! אני אתפוס אותך (68) • עמו אנכי בצרה (69) • משפיל גאים עדי ארץ (71) • יצר הרע - פקח סיור... (73) • לך לך... (75) • חובה לברוח ממקום הנסיון (75) • הווי בורח מן העבירה (76) • זהירות - רצפה חלקה... (78) • היסח הדעת - סוד ההצלחה של יצר הרע (81) • מה הבאת בשובך מהעולם הזה? (86) • למה השידוך מתעכב?! (87) • יצר הרע דומה לזבוב (88) • לפתח חטאת רובץ! (89) • קיבלת פעם 'כאפת שטות' מזבוב? (89) • תשתחרר מהמשקולת! (90) • במקום שאין אנשים, השתדל להיות איש! (91) • אל תתחבר לרשע! (92) • זיכרונות מהעבר... (94) • כלב נובח, לא בהכרח נושך (96) • הכל עניין של איזון (96) • הוצאנו את חיינו לבטלה... (98) • יש לך - למה אתה לא משתמש?! (102) • תכוון גבוה! (105) • "דתימטר" (109) • קודם כל, סגור את המים! (116) • מפתח מאסטר (117) • לכוון את הפרוז'קטור למקום הנכון (121) • הניסיון שלך עכשיו - סיפור השראה לאחר, מחר (123)

שער העצות 131

סדר הלילה (134) • סדר האכילה (150) • הקדמה לסדר בית הכסא והמרחץ (159) • שער בית הכסא (162) • שער בית המרחץ (166) • שער המקווה (173) • שער לבישת הבגדים (183) • סדר הניסיון (189) • סדר הדיבור (209) • סדר התפילה (217) • סדר תלמוד תורה (226) • סדר הרגשות (236) • סדר המחשבה (252) • סדר ההנהגות (274) • סדר התיקון (296)

שער יסודות להצלחה בתורה 319

יש לו מאה - רוצה מאתיים (321) • סיום מסכת ברכות - לבנה אחר לבנה (323) • סיום מסכת מגילה - שבע ועשרים ומאה (323) • סיום מסכת תמיד - תשאף, תגיע (324) • השומר בריתו זוכה לסיוע מן השמיים בלימוד התורה (328) • הללו בוכין והללו בוכין... (328) • ההצלחה בלימוד תלויה בשמירת הקדושה (329) • כל המקיים את התורה מעוני - סופו לקיימה מעושר! (330) • החכמה, מאין תמצא (331) • כל המנבל עצמו על דברי תורה - סופו להתנשא (331) • "בחמש דקות נהייתי גדול" (334) • המפתח להצלחה בתורה (337) • חטוף ואכול חטוף ושתה! (345) • איך זוכים להשראת השכינה ולהצלחה בתורה? (348) • אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו (349) • ילמד אדם תורה בקביעות, תמידים כסדרם (349) • שינון מסכת אבות (351) • וזכרתם! (352) • תנצל כל רגע! (355)

שער זיכוי הרבים 359

סדר קריאת שמע שעל המיטה 367

דברי חיזוק והתעוררות*

כתוב במשנה באבות (ד, טז): "רבי יעקב אומר, העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא. התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין". העולם הזה הוא רק תחנת מעבר בדרך של כל יהודי לחלקו בעולם הבא.

הגוף הוא רק לבוש, בגד לנשמה, אנחנו לא מתרגשים מהגוף! אך חשוב לעסוק בעיקר ולא בטפל, להרבות תורה מצוות ומעשים טובים, כי הם בלבד ילוו את האדם לאחר מאה ועשרים שנים (כדאיתא באבות ו, ט).

בזוהר הקדוש (שמות סא ע"א) למדנו שאם יש מלאך אחד שאומר זכות על הנשמה, ולעומתו 999 מלאכים שמקטרגים עליה- נפסק הדין לזכות, וסותמים המקטרגים את פיהם. וכמ"ש באיוב (לג, כג): "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו".

לכן הנני עומד ואומר שהיא עזרה לי להתחזק בעבודת השי"ת. ודוגמא לכך הייתה לפני כשנה שנסענו לטיול בצפון הארץ והגיעה העת לתפילת מנחה. לאחר בירור קצר עלה בידי שאין בית כנסת בסביבה. המניין הקרוב ביותר היה במרחק עשרים דקות הליכה, ולא היה סיכוי להספיק אותו.

לבסוף היא הסיעה אותי לבית הכנסת, וחיכתה לי בחוץ כשעה שלמה (!) עד

---

* דברי חיזוק והספד אלה נשאתי ביום מר ונמהר, י"ד בשבט תשע"ז, בדרכה האחרונה של אחותי היקרה אורנה ז"ל בת פהרנאז תיבדל לחיים, לכבודה ולעילוי נשמתה. אגלה טפח ואכסה טפחיים, שדברי הספד אלו הדהדו בראשי כחודש לפני פטירתה, ותמ"ה תמ"ה קראתי, מדוע אני חושב על דברי הספד על אחותי והיא עודנה בין החיים? !

אמנם הדברים מובנים לפי דברי הזוה"ק (ויחי ריז ע"ב) וז"ל התרגום: "כשמתקרבים ימיו של אדם למות, שלושים יום לפני מותו מכריזים עליו בעולם שהגיע זמנו למות, ואפילו הציפורים העפות תחת השמיים מכריזות עליו", ע"כ. והוא פלא. על כן, אמרתי לעלות את דברי ההספד על הכתב במטרה לחזק את עם ישראל שכן יש דברים שנסתרים מעיננו ומן 'הטבע' הגלוי לנו. ובעיקר לחזק בהבחנה בין העיקר לטפל בעולם השפל הזה, ולהכין צידה לדרך, כי אין אדם יודע את יום פקודתו לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

שאסיים להתפלל מנחה וערבית! כל המצוות; אמנים, קדישים, ק"ש דאוריתא, תפילות שמונה-עשרה, ברכות ולימוד התורה שלמדתי באותה עת - נזקפים לזכותה, כי גדול המעשה יותר מן העושה (ב"ב ט ע"א). ועוד, בין מנחה לערבית זכיתי לשנן סעיף ראשון בשלחן ערוך, דברי מוסר שמלווים אותי מאז והלאה. ובוודאי זכות התורה תעמוד ותגן בעדה. אמן כן יהי רצון.

ברצוני לומר רק דבר אחד: שום דבר גשמי לא יועיל יותר לאחותי, לא כסף ולא זהב - אך אנחנו יכולים להועיל לה בתורה ומצוות לעילוי נשמתה. אסור לאף אחד שנמצא פה - לצאת מפתח בית העלמין הזה כמו שהוא נכנס! אי אפשר לעמוד פה ולהיות אדישים, כי זה סופו של כל אדם. אני מבקש מכל אחד לקבל על עצמו קבלה קטנה, בין אם זה תפילין או שיעור תורה לגברים, או הדלקת נרות לנשים - כל דבר קטן לעילוי נשמתה, ואין לנו מושג בערך מצווה, ולו הכי קלה, בעולם הבא. תהיה נשמתה צרורה בצרור החיים, ושנזכה לחזות בבניין אריאל ולראותה בתחיית המתים בכלל ישראל בקרוב ממש, אמן ואמן.

מבוא למהדורה שנייה

בבוקרו של שמחת תורת תשפ"ד, נפל דבר. מתקפה קטלנית נפתחה על עמנו. אט אט החלו הדיווחים לזרום - ועוד יתברר לנו מאוחר יותר שהמציאות נוראה הרבה יותר. שעות רבות המחבלים הארורים עשו בתושבי העוטף כבשלהם, התהלכו עם חיוך על פניהם, ועברו בית-בית; שוחטים, בוזזים, שורפים, מבתרים יהודים שעד לא מזמן נמו את שנתן - ועוד שאריות הלחם והיין מהקידוש אמש נותר על שולחנות האוכל.

כמובן שגם אני, כמו כולם, הזדעזעתי מהדיווחים שהחלו להתפשט בקצב מסחרר. היה קשה להאמין שזהו לא חלום. כל אחד שיקרא את השורות הללו יזדהה, ומכיר את המציאות באותו בוקר. אך נקודה קטנה ברצוני לשתף. כאשר נוכחתי לגלות את גודל הזוועות שבוצעו במשך מספר רב של שעות ללא כל הפרעה - ישר חשבתי לעצמי "כמה מפחידה מידת הדין!". באותו רגע הבנתי את משמעות הביטוי "ניתנה רשות למשחית להשחית". מחשבה זו הציפה בראשי באחת את כל תיאורי חז"ל על הדין שעוברת הנשמה לאחר הפטירה. התנחמתי בכך שכל עוד אנו חיים -ביכולתנו לתקן. חובה עלינו לתקן!

כבר בימים הראשונים לאחר ה-7.10 הייתה התגייסות אדירה להרתם למאמץ המלחמתי - הן בחזית והן בעורף. עם ישראל בשעתו היפה ביותר, בתקופה הנוראה ביותר. באותה תקופה פעלתי להתחזקות בשמירת הקדושה, וציינתי שכל אחד - אף אם מעולם לא התגייס והחזיק נשק, ואף מחדרו וביתו הנוח - יכול להרתם למאמץ המלחמתי, בחזית הרוחנית. כאשר יהודי מתחזק בלימוד תורה, בתפילה, בחסד, בתיקון המידות - ומעל הכל - בשמירת הברית, הרי שהוא מנצח את יצר הרע, הוא שרו של עשיו, הוא יצר הרע - וממתק את מידת הדין מעל עם ישראל! הרי שבהתגברות על נסיון בקדושה - מי יודע כמה נפשות אנו מצילים? מי יודע כמה יתומים אנו חוסכים מעם ישראל כאשר אנו עוצמים עיניים ולא מסתכלים על מראה פרוץ? עלינו לדעת שזהו, כפשוטו, מה שאנו יכולים לפעול בשמיים בכל רגע שאנו נתקלים בניסיון!

תהילות לאל, מאז היום הראשון שהספר "עצת יוסף" יצא לאור בכ-15 אלף (!) עותקים, החלו לזרום תגובות חמות מאנשים מכל קצוות הארץ, ומכל הקשת

הרוחנית. פעמים רבות קוראים שלחו לי תמונה של הספר בידם וסיפרו לי על החיזוק האדיר שהיה להם בשמירת הברית ובעבודת ה' בעקבות הקריאה בספר, לעיתים במוצבים או מקומות רחוקים מאוד... חלק אף שיתפו שהם סיימו את הספר בפעם השנייה והשלישית.

זכור לי חייל שסגר שבת במוצב באחד מגבולות הארץ, והוא נתקל בספר בבית הכנסת בבסיס, והוא לא יכול היה להפסיק לקרוא מהרגע שהתחיל, וקרא לאורך השבת כל הספר! בהודעה ארוכה ומחממת את הלב, הוא סיפר לי שהוא חיכה בהתלהבות לצאת השבת כדי לשלוח הודעה למספר שמופיע בעמוד הראשון של הספר, לשתף על כך שהספר נגע בו וחיזק אותו מאוד, והוא ביקש להודות לי אישית. בירכתי את החייל והודיתי לו מעומק הלב על המילים החמות. ונשאתי עיניים לחות לשמיים והודיתי לקב"ה שזיכה אותי לכך.

לאורך השנים היו סיפורים דומים מעין אלו. עם חלק מהקוראים האמיצים שיצרו קשר לאחר קריאת הספר שמרתי על קשר לאורך חודשים ואף שנים. חלק זכיתי להכניס לישיבות קדושות, על חלק אחר זכיתי להשפיע ולהוסיף רוחניות ותורה בשגרת חייהם. מספר קוראים סיפרו לי שלאחר קריאת הספר הם קיבלו על עצמם להתחזק בשמירת הקדושה, ולחזק אחרים ע"י הפצת הספר - ולאחר חודש וחודשיים - הם זכו להקים בית בישראל! השבח לאל.

תפילות רבות נשאתי בעת כתיבת הספר, שהקב"ה יזכה אותי שכל אחד שיחזיק את הספר - כבר ירגיש התעלות וחיזוק ביראת שמיים. אך גם התפללתי שהקב"ה ישלח את שליחיו הנאמנים ויפיצו את הספר ברחבי הארץ, ואכן, יהודים יקרים לקחו חלק בזיכוי הרבים, רכשו והפיצו ספרים בבתי הכנסת, במקוואות, בבסיסים, בישיבות ושאר מקומות מרכזיים אחרים. אני כל פעם מחדש מופתע לקבל הודעה מחברים שמטיילים או משרתים בכל מיני 'מקומות נידחים' - צילום של הספר שלי בספרייה עם כיתוב מצורף "גם לכאן הספר שלך הגיע?!". חסדי ה', ברוך שומע תפילה.

ואני שמח לומר שמאז צאת הספר במהדורה ראשונה, זכיתי להוציא עוד מספר חיבורים, ואת ערכת הכרטיסיות לשינון מסכת אבות - "מרכבת המשנה", שעבדתי עליה בעזר ה' כשנתיים וחצי, כתוצאה מהחיזוק הרב שהיה לקוראים ולשומעים את דרשותיי על ציטוט המקורות שאני מזכיר, ובפרט של משניות פרקי אבות - ובין היתר מהעצה הכתובה בשער העצות (סדר המחשבה, טז) - כדי להקל ולהצליח לשנן משניות בקלות ובמהירות, על בסיס שיטה מדעית מוכחת,

כמו גם להנגיש את שינון המשניות ותחושת המתיקות והסיפוק בלימוד בקרב צעירי הצאן, וכן לאלו שרוצים לנצל את זמנם בלכתם בדרך - ולוקחים כרטיסייה או שניים לשנן במהלך היום. ואשרי אדם שירגיל עצמו במסכת אבות, ואשרי ההורים שישיגו ערכה זאת לבניהם, וילמדו את המשניות יחד איתם בשולחן שבת ובמסגרת אבות ובנים. וכמה שימח אותי לראות אבות שבוחנים את ילדיהם בשלחן שבת או במסגרת אבות ובנים על מספר משניות שהילדים למדו במהלך השבוע - תוך מתן פרסים, מחמאות ואווירה טובה!

בשמחה רבה ובהודיה, אנו עומדים בפתחה של המהדורה השנייה של הספר. בתפילה ותקווה שהספר יתקבל באהבה ורוב חיבה על הקוראים, ויופץ בכל קצוות תבל ונזכה לקרב יהודים לאבינו בשמיים.

הקדמה

שדה קרב. מערכה קשה. נשארנו מעטים מול רבים - ריח אבק השריפה ממלא את האוויר ועשן ההפגזות מכסה את האופק. לאחר כמה רגעים, העשן הסמיך מתפזר - ואתה מוצא את עצמך בחזית. מסתכל לצדדים ומתפלא - חברייך עומדים לצידך, נלחמים כתף אל כתף. ביחד. ואז, באותו רגע אתה יודע - אתם דוהרים אל עבר הניצחון הנכסף.

מה לא נאמר על הדור שלנו? לטוב ולמוטב. דור 'עקבתא דמשיחא', ויחד עם זאת - דור בו גדולי ישראל במרוצת הדורות התפללו שלא יהיו נוכחים בו, מחמת הצרות, הקשיים והניסיונות שרבו כחול הים. דור בו הסטרא אחרא מרימה ראש בעזות - ויחד עם זאת, דור בו ניתן להשיג בנקל מדרגות אדירות בקדושה!

מפורסמים דברי רבינו בחיי בספרו 'חובות הלבבות' (שער יחוד המעשה, פרק ה) על החסיד שראה גדוד לוחמים חוזרים הביתה ממלחמה קשה בה ניצחו, ועגלות רבות של שלל נסרך אחריהם. אמר להם החסיד: "עכשיו אתם חוזרים מן המלחמה הקטנה, ושלל בידכם. אך תתכוננו למלחמה הגדולה!". שאלוהו: "איזו היא המלחמה הגדולה?" וענה בפשטות: "מלחמת היצר וחייליו".

בתקופה הזאת, שלנו, ניתן להרגיש יותר מכל דור אחר עד כמה דברי החסיד נכונים. עד כמה המאבק מול היצר היא מלחמה לכל דבר ועניין (והקשה ביותר במהלך חיינו). כאשר נחשוב איך מנצחים במלחמה הקטנה פה בעולם הגשמי - נדע איך לנצח במערכה הגדולה והחשובה ביותר של כל יהודי ויהודי - המלחמה מול יצרו הרע.

הדור שלנו מרגיש ממש כמו שדה-קרב. רק שאנחנו, הדור האחרון, 'נפלנו' ישר לתוך שיא המערכה. מערכה קשה ועקובה מדם. יצר הרע יורה מרגמות ופצצות שמעלות עשן סמיך שמעוור אותנו. אנחנו לא יודעים אם העומד מולנו הוא אויב, או שמא אוהב. האם המעשה שאנו עושים כעת הוא לטובתנו, או שמא זה יגרום לנו נזק חמור מאוד? האם דרך ההוללות והפריצות היא הדרך הטובה? או שמא דרך הקדושה והיראה? רבים עומדים חסרי אונים מול שאלות אלו, פשוט כי הם לא יודעים להכריע! הם לא רואים כלום, החלל מלא עשן, כולם מבולבלים. אין לנו רגע אחד לעצור ולנשום ולהתבונן איזהו השביל הנכון, כי כדורי היצר שורקים מעל ראשינו!

לצערנו, יצר הרע מפיל הרבה חללים. הרבה מאוד חללים. בדור האחרון, רגע לפני שמכריזים בשמיים על ההפסד שלו - הוא מוציא את הארטילריה הכבדה ופשוט נלחם בכל הכוח. מן הצד נראה שאנו, היהודים הנלחמים בצד הקדושה עומדים להפסיד! אין לנו סיכוי... אנו מעטים מול רבים. יצר הרע וחייליו מאש, ואנחנו סה"כ בחורים צעירים, בשר ודם! מדי פעם בפעם ישנה הפגזה חזקה מצד היצר שמפילה רבים וטובים. עד שאתה מתעורר ועדיין הדי הפיצוצים מצפצפים לך באוזן, אתה קולט שאתה עומד בחזית לבד... תחושות הקושי והייאוש מתחילים לכרסם. קול חלש אומר: "אולי תוותר? כבר אין לך סיכוי... כבר אין מי שנלחם לצידך. חבל על המאמץ! תנופף בדגל לבן לאות כניעה ותסיים את הסיפור הזה". ואתה מתחיל להרהר, 'לוותר?'...

ולפתע פתאום אתה רואה את חבריך הלוחמים מתגברים וקמים מעל למסך העשן הסמיך, עומדים לצידך כתף אל כתף. מחזה כזה נוסך בך כוחות מחודשים: "עוד יש סיכוי, יש מי שנלחם איתי, אני לא לבד בחזית!". וכמו שכתבנו למעלה - אתם דוהרים אל עבר הניצחון הנכסף.

כאמור, בדור שלנו נראה שכבר אין מי שעומד בחזית להילחם מול היצר. כולם נכנעו, אז בשביל מה להתאמץ? זוהי מלחמה אבודה מראש, לכאורה...

ואז אתה רואה, לפתע, רבים מבחורי ישראל, מכל המגזרים והגילאים קמים מן נפילות העבר, בגבורה עילאית - ונלחמים חזרה! ולא נכנעים! אז אתה מבין, שזאת לא מלחמה אבודה מראש כלל, ואף בדור קשה כמו שלנו, אנחנו עוד יכולים לנצח!

כמה שעשוע ושמחה עילאית אנו מסבים לאבינו שבשמיים, מלך העולם - בראותו את בניו נלחמים 'בשיניים' ממש, למענו ולמען תורתו. אף שהאויב שלנו 'קשוח' מאוד, ולפעמים אנו עומדים לבד בחזית, ורועדים מפחד - אנו נלחמים עד טיפת הדם האחרונה לכבוד הקב"ה. אין לו שבח גדול יותר ממחזה נורא כזה! עד שהקב"ה מכריז ואומר: "מי כעמך ישראל!".

כאשר יהודי מעד ונפל בניסיון אחד, כמה קשה לקום לאחר מכן? הכול נראה אבוד, וכל מאמץ נוסף נראה חסר תועלת. 'כבר הפסדתי, בשביל מה לנסות שוב?'. צריך לזכור למען מי אתה נלחם, ואיזו גאווה אתה מסב לקב"ה, ישתבח שמו, על זה שאתה מוכן להתאמץ ולהילחם - כי המלך לא חפץ בהכרח בניצחון הסופי, אלא כל רגע שאתה עומד בשדה הקרב, מחרף נפש ונלחם - אין לך דבר שמראה אהבה ונאמנות גדולה מזו כלפי מלכו של עולם!

הגמרא (פסחים קיג ע"ב) מגלה לנו עד כמה הקב"ה מעריך מאוד כל לוחם ולוחם בשדה הקרב שעדיין עומד על רגליו ונלחם, אף אם היו פעמים שמעד, עד כדי כך - שהוא מכריז בכל יום בכל הרקיעים את שמו של הלוחם היהודי בפני כל צבא השמיים ואומר: "ראו שבח בניי! שעומדים בפני גדודי יצר הרע העשויים מאש. הם לא נרתעים, לא נכנעים ולא מתייאשים למרות הנפילות הרבות - והכול למעני!". כל לוחם זוכה ל'מי שבירך' פרטי מהקב"ה!

איזו צמרמורת עוברת בנו כאשר אנו מגלים טפח על התועלת במאמצים הרבים שלנו, לדעת שזה לא מיותר. עד כמה יש לנו הזכות לשמח את הקדוש ברוך הוא, ישתבח ויתעלה שמו, ולמסור נפש למענו. יותר ממה שדורות שקדמו לנו היו יכולים לעשות לכבוד ה'. פשוט, כי בדורות שלהם הפריצות לא הייתה כ"כ נוראה. ולוחם אמיץ כזה, בוודאי שהקב"ה יעזור לו ויתגמל אותו!

אך מה נעשה, וסוף סוף אנו בשר ודם, ולא תמיד יש לנו כוחות להמשיך להילחם. כאשר לוחם בשדה הקרב נמצא בתחושת 'משבר' חושב שהכול אבוד, הוא מוציא מכיסו תמונה של משפחתו וחבריו ואז מכה בו ההבנה: "אין לך את הזכות לוותר עכשיו! לא בשבילך אתה נלחם, כי אם בשביל משפחתך וחבריך". או-אז הוא מסתער בכוחות מחודשים. כך גם אנו, ברגעי משבר עלינו לעצור לרגע, ולהתבונן עבור מי אנחנו נלחמים, למה אנחנו נלחמים? עבור מלך העולם, שמכלכל אותנו, דואג לנו ומחייה אותנו בכל נשימה ונשימה. המלך שנתן לי משפחה חמה ואוהבת, גוף בריא וחזק, פרנסה בשפע, קורת גג! ועוד ועוד. למענו אני נלחם! כדי לשמח אותו ולגמול לו טובה על כל החסדים שהוא גומל אותי בכל רגע ורגע.

ולא זאת בלבד, אני נלחם בשביל נשמתי - לתקן ולזכך אותה מאשר טינפתי אותה בגלגול זה ובגלגולים אחרים ע"י מעשיי המכוערים. אני נלחם עבור משפחתי - כדי שאזכה להוריד שפע מן השמיים ולסלק כל שטן ומקטרג מביתי, ולקרוע כל גזרה רעה ח"ו מעליי ומעל הקרובים אליי. או-אז, תינסך בך הגבורה האומץ והכוח - לקום ולהסתער על היצר.

דווקא בדור חשוך כזה, עלינו להעריך כל אחד ואחד שעוד עומד על רגליו ונכון להילחם, כי נראה שרק מעטים נשארו. חוד החנית של צבא ה'. עלינו להאיר דווקא את הנקודות החיוביות, כל התגברות, כל ניסיון ומכשול שהתגברנו עליו - כל רצון טוב! כמה הקב"ה משתבח בנו. כמה אושר וגאווה אנו מסבים לאבינו שבשמיים (ראה ליקוטי מוהר"ן, רפב).

ידוע תדע! דורנו, הדור האחרון - בא לתקן את כל הדורות הקודמים. אנו שלב אחרון לפני הגאולה השלימה. כל הדורות נושאים עיניהם אלינו כדי שננצח את המערכה בצורה מיטבית - כי בנו תלוי הכול! ומפורסמים דברי הרב הקדוש ר' אהרון ראטה בספרו 'טהרת הקודש' שדורנו בא לתקן את שני עניינים: אמונה, וקדושת הברית.

לאחר כל זאת, מובן למה יצר הרע וחייליו מתגברים מאוד מאוד ויורים לכל עבר ללא הבחנה. כי עכשיו הם עומדים בקרב האחרון שלהם לפני שהקב"ה מכריז על ההפסד שלהם. הם מנסים 'להפיל' איתם כמה שיותר, רגע לפני שהם נופלים בעצמם... דווקא משום כך עלינו לזכור! עוד מעט ישמע קול התרועה שיכריז על סיום המלחמה. עוד קצת! תעמוד איתן! עוד מעט זה נגמר, ותוכרז כמנצח. או... תתאר לך איזו תחושה זאת להגיע הביתה לאחר המערכה הזאת, לשחרר אנחת רווחה ולומר: "ניצחתי!" בזמן שגביע הניצחון בידך, וחשוב עוד יותר - נזר אלוהיך בראשך!

אמנם בתוך עמי אנוכי יושב, ובתוך שדה הקרב אנו שומעים את ההפגזות מחרישות האוזניים, אנו רואים 'חללים' מכל עבר ופינה. אנו שומעים מדיי פעם את אנחת הייאוש והתסכול והקול שלוחש בחיוך מר: "אולי תוותר?"

ולמען אחינו בית ישראל, גיבורים העומדים בפרץ, בחזית התופת מול יצר הרע וגדודיו, בעזר ה' יתברך, שינסתי מותני, חידדתי קולמוסי וחגרתיו על ירכי, אצתי ורצתי אל שדה הקרב, לעלות על הכתב עלים לתרופה, להגיש קיתונות מים קרים לעורר נפשות עייפות, ולחזק ברכיים כושלות אשר עומדות בחירוף נפש וגבורה ונלחמים. ונלחמים...

ואף שאיני כדאי, ומודע אני למיעוט ערכי ושפלות מעללי, מי אני ומה חיי לומר מוסר לבני ישראל קדושים בנושא העומד ברומו של עולם? אך אמרתי לקיים 'עת לעשות לה', ובמקום שאין אנשים השתדלתי להיות איש, לעלות על הכתב מעט מזעיר עצות מעשיות כדי לחזק בראש ובראשונה אותי, ואם יזכני האל, לחזק עוד מאחיי היקרים הנואקים מבור הסטרא אחרא. ועל כן שטחנו כפינו בתפילות ותחינות לפני רוכב ערבות שיזכנו לסייעתא דשמיא לחבר ספרים מועילים, ויהיה זה לכפרת עוון, כחטאת וכאשם.

וברוך שומע תפילה, זיכנו ה', בזכות הרבים, להוציא לאור ספר שני אשר בשם "עצת יוסף" ייקרא, לאחר שפרי ביכוריי "ויהי יוסף" עלה לרצון לפני עם

ה' ותהילות לאל הוא התקבל באהבה ורוב חיבה על כל החוגים והמגזרים, ועודנו משמש סעד ומשען לאחינו בית ישראל העומדים במערכה.

בזוהר הקדוש (מקץ קצו ע"א) מובא שיוסף הצדיק זכה למלוכה בזכות שמירת הברית שלו. וזה לשון ביאור 'המתוק מדבש' שם: "...ולכן הפקיד אותו פרעה על כל ארץ מצריים, לפי שהקב"ה, ממה שמגיע ליוסף - משלו נותן לו; פה שלא נשק לעבירה, כתוב עליו "על פיך יישק כל עמי" (כלומר שכל דבר שיקרה במצריים, יהיה אך ורק באישורו של יוסף הצדיק!). יד שלא קרבה לעבירה, כתוב 'ויסר פרעה את טבעתו, וייתן על יד יוסף'. צוואר שלא קרה לעבירה, כתוב 'וישם רביד זהב על צווארו'. גוף שלא קרב לעבירה, כתוב 'ולבש אותו בגדי שש'. רגל שלא רכבה לעבירה, כתוב 'וירכב אותו במרכבת המשנה אשר לו'. מחשבה שלא חשבה בעבירה כתוב עליו 'נבון וחכם'. לב שלא הרהר בעבירה כתוב 'ויקרא לפניו אברך', כלומר, לעומת שבעבירה רך בשנים דרכו להיות מלא הרהורים, ויוסף שהיה רך בשנים, על כל זאת היה אב בגבורה שלא להרהר בעבירה, ולכן קראו לפניו אברך. והכל קבל שכר שהיה מגיע לו".

יוצא, שאדם השומר על בריתו זוכה למלכות ולעוד מעלות גדולות ונשגבות! ובדיוק את המסר הזה רצינו להעביר בכריכת הספר. ידוע שלכל אחד יש חופש בחירה, כמ"ש באבות (ג, טז: 'הרשות נתונה'). ההחלטה, יהודי יקר, היא בידייך, האם להתגבר ולהיות מלך; תזכה למזל, הצלחה, זיווג הגון, שלום בית, בנים צדיקים - חיים נוחים ומספקים. או שמא חיי עוני וייסורים [כמ"ש בתיקוני הזוהר (תיקון כ"ב, דף סו ע"א)]? חשוב לזכור, הבחירה היא בידינו! שווה להתגבר על כמה ניסיונות קצרים ולהינות מחיים ארוכים של שלווה ונחת, מאשר "להינות" לרגע אחד, ולסבול תקופה ארוכה מן ההשלכות... אך אין דבר כזה 'אני לא יכול לשמור ברית'. כל אחד יכול!

לצד התגובות החיוביות הרבות שקיבלנו, שמענו רחשים שהספר היה מעט קשה להבנה באיזהו מקומן, לקוראים שאין בידם רקע מקדים, וכן הציונים הרבים בלבלו דעת הקוראים. ובפרט בעלי תשובה טריים וחיילים יקרים שהתחילו את צעדיהם הראשונים בעולם התורה.

לאחר הפצרות רבות, שמענו לעצת חברים רבים וטובים לעלות על מזבח הדפוס קורבן נוסף לכבוד האל יתברך, ספר כיס שילווה כל אחד ואחד. כזה שיהיה באר המכיל בתוכו מאמרי חיזוק ואמונה, כדי שיוכלו הקוראים לשאוב מהם מים חיים להחיות נפשם. וכבארה של מרים, כל אחד ימצא בו טעם כפי מדרגתו ומחשבתו.

ולצד המאמרים, כתבנו מחדש את שער העצות שהובא בספר 'ויהי יוסף', בלשון קלה ופשוטה בתוספות מרובות, בלשון פשוטה ומדוברת, עם ביאור והסבר ובהשמטת מקורות צדדיים. ובראש כל סדר וסדר כתבנו מעט מאמרי חיזוק השייכים לאותו סדר, כדי שיהא פרוזדור נוח להיכנס דרכו לטרקלין העצות המכיל כמאתיים סעיפים!

בשונה מן הספר הראשון, הספר הנוכחי נכתב בשפה קלה, מובנת וציורית כדי שכל אחד ואחד, אף ללא ידע מקדים, יפיק תועלת ועידוד מן הספר. השמטנו ופישטנו מערכות וחידושים תורניים, והפחתנו במידה ניכרת ציונים לספרים שונים. הרבינו בכתיבת מאמרים 'בגובה העיניים', חסרי מחיצות של ציטוטים ומקורות - אלא דברים היוצאים מן הלב ועולים על ספר, לחזק את עמנו.

וע'ני מגלה דעתי שכל כוונתי בחיבור זה הוא לזכות את הרבים, לסמוך נופלים ולקרב רחוקים לאבינו שבשמיים ולהקים שכינתא מעפרא ולהרבות קדושה טהרה ותורה בישראל. ולא ח"ו לכבודי כתבתיו ולא לכבוד בית אבא להתפאר ולהתגאות, אלא לשם שמיים עשיתיו, לעשות נחת רוח לבוראנו. וכל כוונה אחרת הרי היא בטלה ומבוטלת כחרס הנשבר.

אמנם מה שהוגש לפניכם אינו כטיפה מן הים לעומת מה שהיה בידינו לכתוב, אך הקפדנו והשתדלנו בע"ה לתמצת עד כמה שניתן, כדי לא 'להרתיע' את הקורא מספר 'עב-כרס' המכיל מספר רב של דפים - דבר שמונע מלכתחילה לגשת אל הספר, וכמו שהוכח מניסיון. על כן, כתבנו בס"ד בקצרה בבחינת "ויאמר למקצרים ה' עמכם" (עפ"י רות ב, ד) ללא ריבוי מקורות וציטוטים. ואולי אף קיצרנו במקום שראוי להאריך (והארכנו במקום שהיה ראוי לקצר) לתועלת הקוראים, ועמכם הסליחה. וה' יצילנו משגיאות.

רב ככל הפעמים הפנינו את הקורא למקורות בהם הוא יוכל להרוות סקרנותו בכל נושא מדובר. ואנו ממליצים לקרוא גם כן את הספר "ויהי יוסף", שם הוספנו מקורות, העמקנו ברעיונות ופרשנו כשמלה מערכות בנושאי הספר, בחסד ה' עלינו.

דמותו של יוסף הצדיק הינה דמות לדוגמא ומופת, והרבה מן העצות נסובות על מעשיו בפרשת 'אשת פוטיפר' (בראשית פרק לט). ואמרנו להעתיק פיוט קצר (שכתבנו בהקדמה לספר 'ויהי יוסף') המסכם את כל מאורעות הפרשה ועל דמותו רבת ההוד והמפתח להצלחה במערכה מול היצר הרע:

בזכרי על משכבי, מעשיי כאוכל עשב.
אקומה ואבואה, ללמוד פרשת וישב.

ויהי יוסף, יפה תואר ויפה מראה
ועל ככה נשאה אשת אדונו, עיניה אותו לפתה
כדברה אליו, יום יום אותו להדיח
עשה יוסף, עצמו למזניח
ה' מצליח, ולכן כל אשר הוא עשה
בזכות אל נורא עלילה, דמות דיוקן אביו לו נראה
מיד "וינס ויצא החוצה", ובעת עומדו לפניה
והותיר עצה זו לדורות, עצם עיניו ממראות
אלא במה שעיניו רואות, גמירי, אין יצר הרע שולט

כאן המקום לציין לשבח גם את בחורי ישראל שלא זכו לשבת באוהלה של תורה, אך זכו זכות עצומה לעמוד על הגנת עמנו וארץ הקודש, בעזר האל. ולצד חירוף נפשם במלחמה הגשמית - הנני להעיד עד כמה הם מוסרים נפש פי כמה וכמה במערכה הרוחנית. על לימוד התורה, ועבודת התפילה והמידות - ובפרט שמירת הקדושה. ויהי רצון לפני ה' יתברך שיצלח מעשיהם, ויחזירם לביתם בריאים ושלימים, וידביר שונאינו תחתיהם, ויעטרם בכתר ישועה וניצחון, ושכינה תשרה בקרב מחננו. ויוסיף להם ה' חכמה בינה ודעת, קדושה, דבקות וטהרה.

צר לי שישנם אנשים צרים, חסרי דעת ופוחזים שלא שמים יראת ה' לנגדם כלל, ובוחרים להקניט לזלזל ולפגוע בכל יהודי באשר הוא, על סמך לבושו, מוצאו וקורות חייו. אנשים אשר אהבת ה', מידות טובות וחרדת הדין רחוקים מהם כמטחווי קשת. ותמה אני כיצד אינם חוששים על נפשם, לעבור בשאט נפש על מצוות 'בין האדם לחברו' החמורות (ואני סמוך ובטוח שאף בבין אדם למקום המצב לא מעודד, ודי בזה למבין). כאילו מחקו את הלוח השני בעשרת הדיברות, לאמור - מי שציווה על זה לא ציווה על זה, ואין לך כפירה גדולה מזו.

עוד זה מדבר וזה בא והנה תופעה מצערת, אנשים בעלי ידע תורני ללא יראת שמיים, מונעים ותוקפים פועלים לזיכוי הרבים בקרב עמנו, ובפרט בנושאים

חשובים כתיקון המידות, שמירת הקדושה והתמדה בלימוד התורה. ומוליכים את צאנם בחושך והעלטה, בחושבם 'הם אינם צריכים כלל חיזוקים בנושא, הם בסדר'. בעוד שאותם תלמידים עצמם פונים וזועקים 'מדוע אין אתם פועלים להכניס את הספר הזה בקרב התלמידים?' ומילאתי פי מים...

מה גם שאותם אנשים מזלזלים בנכתב על ספר מחמת הגיל והמוצא בצורה נוראה. וניכרים דברי הבל, שהכול משיקולים זרים של קנאה ותאוות כבוד סרוחה, ובגללם נשמות ישראל טהורות הפקודות בידיהם יורדים לבאר שחת, לעומק היכלות הטומאה, ה' ירחם ויציל.

אדרבא, דווקא מתוקף מעמדם עליהם לעורר את צאן ישראל קדושים לאהבת התורה, לשאיפות ולתחושת מסוגלות לכבוש פסגות גבוהות בקדושה, לחבר חיבורים, לחדש חידושים ולחזק ברכיים כושלות. אך בחלק מהמקרים ההפך נעשה, שוברים את הכנפיים (החלשות ממילא) של בחורים צעירים, ומנפצים כל חלום ושאיפה קדושה. ואז מתפלאים מדוע בחורי ישראל נושרים מדרך התורה והמצוות, עוזבים באר מים חיים, לחצוב להם בורות נשברים. אוי להם, שעתידים ליתן את הדין על כל בחור ובחור, יוצאי חלציהם וצאצאיהם עד סוף כל הדורות. כי לא כבוד ה' על ליבם, רק כבוד מדומה, ה' ירחם.

הלא משנה מפורשת היא, (ג, יט): "הכול נתון בערבון". כל מה שקיבלת מן השמיים הוא לצורך עבודת ה'! גם המעמד שלך, התפקיד שלך, כח ההשפעה שלך - תיזהר למלא את השליחות האמיתית, להשתמש במה שקיבלת - לכבוד ה'. ואם לא, הרי מצודה פרוסה ועל הכול יביא ה' במשפט, ועלולים לקחת ממך מעלות אלו.

בדור מבולבל כזה, שחושך ואור משמשים יחד בערבוביא, לא פלא לחזות באנשי מפתח ודמויות משמעותיות, מקרב מחננו, שלפעמים מדכאים ומצרים צעדי בעלי תשובה המבקשים להתקרב ולחסות תחת כנפי השכינה, ואף הרהיבו עוז, אותם המנוערים מדעת ויראת שמיים, לסלק בחורים צעירים מבית המדרש ללא סיבה מוצדקת! בעוון לימוד תורה... אשרי מי שנתפס על דברי תורה! אשרי איש שסובל ביזיונות והשפלות, אף מכאלה בעלי חזות דתית למען ה' ותורתו, כי הוא יהיה בבחינת "אבן מאסו הבונים - הייתה לראש פינה", וה' ירומם ויינשא כל אחד ואחד שהתבזה על דברי תורה, כדברי המאמר בברכות (סג ע"ב) שהיה לי לנחמה גדולה בתקופות קשות: "כל המנבל עצמו על דברי תורה - סופו להתנשא!".

אדרבא, כל תפקיד ניתן לאדם מן השמיים (ע' ברכות נה ע"א; אבות ג, יט) כדי להעמיד את הדת על תילה, להרבות תורה ישראל, לקרב את הדור הצעיר ללימוד התורה מתוך מאור פנים ויחס חם ואוהב (ולא קר ומנוכר, יחס שלא מתאים בפרט לרב קהילה ושכונה, ומובן מאליו שזה נוגד את מהות התפקיד), ולחזק ברכיים כושלות, להושיט יד ולהרים את אלו שמעדו ונפלו. וכבר נצטווינו (א, יב): "הווי מתלמידיו של אהרון, אוהב שלום ורודף שלום. אוהב את הבריות ומקרבן לתורה!".

אוי לו לאדם שיש לאל-ידו להגדיל תורה ולהאדיר, להרבות לומדי תורה ומבקשיה, ומחמת שיקולים צרים ואישיים הוא יושב ולא עושה, כי בזה הוא חורץ את הדין על עתידו הרוחני של הנער לאבדון, בדור כזה שהפיתויים ברחוב מנצנצים כ"כ. על כל רב ומנהיג לעודד את הבאים בשם ה' ללמוד תורה, ולרומם! ואם לא, לפחות לא לסלקם, להכשיל ולהצר צעדיהם. ואת נשמת האובד וכל יוצאי חלציו שיצאו לתרבות רעה - מידו ידרשו, וכמו שהיה מזהיר על כך מרן הגראי"ל זיע"א. וה' הטוב יכפר בעד.

וכבר מצאנו אין ספור מקורות על החובה הגדולה הרובצת על כל מנהיג ורב להוכיח את בני קהילתו. כמ"ש בגמרא (שבת נד ע"ב; ביצה כג ע"א), שרב שיכול להשפיע על בני עירו ולא עשה כן - הוא נענש על מעשיהם הרעים. והוא הדין אם יכול להשפיע על כל הארץ, ועל כל העולם! בקצרה: כל אחד שיכולת להשפיע עליו לטובה ולהפריש אותו מאיסור ולא עשית כן - את עוונו תישא ואת דמו ממך ידרשו. וכן למדנו בכתובות (קה ע"ב), אם ראית קהילה שרבם אהוב עליהם ביותר, לא משום שבאמת טוב הוא, אלא משום שאינו מוכיח אותם בתורה ובמצוות.

למדנו ביחזקאל על חובת מנהיג העדה להוכיח את העם. חשוב לציין, שאין הכוונה שחובת ההוכחה רק על גדול הדור בלבד. אלא כל אחד ואחד, כפי כוח ההשפעה שיש לו על סביבתו, הרי שהוא נקרא מנהיג לאותה קבוצה וחובה עליו לדאוג למצבם הרוחני. וכ"כ בנביא (לג, ז-ט): "וְאַתָּה בֶן-אָדָם, צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל; וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר, וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי: בְּאָמְרִי לָרָשָׁע, רָשָׁע מוֹת תָּמוּת, וְלֹא דִבַּרְתָּ, לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת, וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ: וְאַתָּה כִּי-הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ, לָשׁוּב מִמֶּנָּה, וְלֹא-שָׁב, מִדַּרְכּוֹ הוּא בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת, וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ".

בפסוקים אלו הקב"ה מטיל על יחזקאל הנביא את החובה להיות מנהיג העדה, לשמוע את מצוות ה', להעבירם אל העם - ולהוכיח אותם. ואם רשע יתחייב מיתה בגלל מעשיו הרעים, הוא אכן ימות. אך ה' מזהיר את יחזקאל

כי גם ממנו ה' יפרע, כי אולי הרשע היה חוזר בתשובה ולא היה עושה מעשים מכוערים, אם יחזקאל היה מוכיחו. אך אם הזהרת רשע והוא לא הקשיב - רק הרשע ייענש.

ואמרנו להעתיק את דברי רבי יהודה החסיד (ספר חסידים, קנג) על פסוקים אלו, וזה לשונו: "מכאן שכל שנענש חברו, והוא אינו מזהירו לומר 'אל תעשה' - הרי כל העונש שמקבל, מעלין על זה כאילו הרגו לפי שהיה לו להזהירו ולא הזהירו. ותובעין מזה דמו של זה. וזה: 'דמו מידך אבקש'", עד כאן.

ועל כך יש שביארו את דברי המשנה באבות (א, יא): "חכמים היזהרו בדבריכם, שמא תחובו חובת גלות", תהיו זהירים להוכיח את התלמידים שלכם, ואל תימנעו מכך - שמא התלמידים ימותו בעוונותיהם ואתם תתחייבו גלות כרוצח בשגגה.

וראה בדברי מרן החיד"א התוכחה הרובצת על הרב (מחזיק ברכה, ס' רץ), ובפלא יועץ (ערך תוכחה), וראה למרן הגר"ע ביביע אומר (ח"ב או"ח ס' יח). ועוד על מעלת וחובת התוכחה צא ופתח (בבא קמא צב ע"ב; ערכין טז ע"ב; תמיד כח ע"א; רמב"ם דעות ו, ז).

דמעה זולגת בראות רבים מצעירי הצאן מגששים באפלה איה מקום כבוד ה' להעריצו, ולא מוצאים. ולא זאת בלבד, אלא שהם מובלים כצאן לטבח בפני יצרם הרע, ללא רועה נאמן שידריך אותם ויורה להם את המעשה אשר יעשון (ואף אם יש, הרי שמחמת הבושה הם נמנעים לפנות, כפי שניתן להבין. ולכאורה הפתרון הוא לספק ספר איכותי, תורני ומקיף), ולכוון כיצד לעלות על דרך המלך להרגיש מתיקות התורה הקדושה ודבקות באלוקיי השמיים והארץ, ויהי הב'ל רועה הצאן...

ומחמת חשיבות העניין אמרנו להאריך מעט, לתועלת הקוראים, הורים ומחנכים. ואף שאין לי פה להשיב ולא מצח להרים ראש, אעמוד כגבר ואתגבר למען ה' ותורתו, ולמען גדולי ישראל שעתידים לצמוח בקרבנו, בעז"ה. כי חוסר שאיפות ומוטיבציה הוא גורם שחוזר על עצמו שוב ושוב בהידרדרות רוחנית וחוסר טעם בלימוד (אך חשוב לציין שתחושות אלו נגרמות גם מחוסר זהירות בשמירה על הקדושה, לצד שיטות חינוך 'לא יעילות').

נתקלנו לא פעם ולא פעמיים במקרים בהם הורים ומחנכים, לרב מחמת חוסר ידיעה, 'מסרסרים' את הילד מכל שמץ רצון להתפתח. מה יעשה בחור

צעיר שמסתובב "בעולם הגדול" עם התחושה שהוא לא יכול לעשות דבר כדי לשנות את עצמו, את הסביבה שלו, את העולם?

מה יניע נער צעיר לקום מהמיטה החמה בתקופת החורף הקרה כדי להתפלל שחרית, בשמחה ואהבה, ללא הידיעה והתחושה שאין דבר מתוק יותר מתפילה? ללא שהטמענו בו את התחושה כי כל תפילה הינה פגישה יומית ' אחד על אחד' עם מלך העולם, שעוזב את כל צבא השמיים ובא לשמוע תפילתו ומוצא פיו? לשמוע איך עבר עליו היום, לשמוע את מצוקותיו ולעזור לו? איך יהיה לבחור צעיר 'סיבה' מספיק טובה "לקרוע" את עצמו כל בוקר מהמיטה, אם איננו מנחילים שלבישת הטלית הינה חיבוק עוטף וחם מהקב"ה, וגלימת מלכות. תפילין של יד - החזקת היד של בורא עולם. תפילין של ראש - כתר מלכות, כיאה לבן של מלך?

מה ישמש כדלק לבחור צעיר לשקוד על תלמודו, ולא לוותר, גם אם הוא נתקל בסוגיה קצת קשה, מסובכת ולא מובנת - אם לא התחושה שרק בלימוד הראשוני זה כך. אך דברי התורה הינם עמוקים, והקב"ה רוצה לראות אותנו מתאמצים (אבות ד, י)! - הוא רוצה לראות שאנחנו באמת רוצים להבין. וברגע שזה קורה, שניתן מעצמנו כל מה שיש לנו - ה' כבר יפתח בפנינו שערי חכמה בינה ודעת ויכניס אותנו למרתף היין, להיכלי תורתו.

וכמה מעודדת הידיעה שאין הדבר תלוי כלל בכישרון מולד, משפחה וסביבה שגדלת בהם, כמו שלמדנו בברכות (נה ע"א) שהקב"ה נותן חכמה לחכמים. ומהי החכמה הראשונית? החכמה לרצות! כדברי הפסוק (תהילים קמה, טז): "משביע לכל חי רצון".

איך אתה חושב שנער יתקשר לתורה הקדושה בעבותות אהבה, אם אינך מגלה לו שלכל יהודי ויהודי יש חלק השמור רק לו בתורה הרחבה- 'חלקת אלוקים' קטנה הרשומה על שמו, ושמו בלבד. חלקה בה הוא יכול להשקיע, לגדל ולטפח גן יפה ורענן, עצי פרי שיניבו חידושים בהלכה ובאגדה, קדושה וטהרה, אשר מן הבאר בחלקתו הוא יכול לשאוב את הכוחות לצאת ולהרביץ תורה בעם, להעמיד תלמידים? אתמה...

מעשה במרן הגרא"ל שטיינמן זיע"א שנשאל ע"י מנהל ת"ת אם להעיף בחור מסויים שהיה עושה מעשי קונדס... למשמע השאלה לפתע התרומם הרב על כסאו ואמר בתקיפות: "בוודאי שלא!" ענה לו המנהל: "אבל הרב..." והגרא"ל השיב לו: "הגמרא בסוכה (כח ע"א) מספרת שהיו שמונים תלמידים להלל הזקן.

קטן שבכולם - רבן יוחנן בן זכאי. ודווקא מאותו 'קטן' נמסרה התורה לדור הבא! תדע, גם מהתלמיד הזה יכול לצמוח גדול בתורה לדור הבא!". תשובה ניצחת... כמה 'תלמידים קטנים' כאלה יש בדור, שרק מחכים ליד תומכת ומילה טובה - כדי לגדול ולפרוח, ולהאיר את שמי היהדות במאור תורתם? וזוהי התייחסות גדולי ישראל, שאין לוותר על אף תלמיד. וכדברי המשנה באבות (ד, ג): "אין לך אדם שאין לו שעה" (וכמובן שכל מקרה לגופו, בהתייעצות עם דמות תורנית).

אדרבא, בוודאי שה' חפץ בהגדלת התורה והאדרתה. וחשוב יותר - בהתפתחות האדם היהודי והתקדמותו. בבחינת 'לא תוהו בראה, לשבת יצרה'. הקב"ה ברא את כל העולם כולו עבור כל אחד ואחד מאיתנו. עולם שישמש עבורנו כחממה ובית גידול לצמיחה אישית, למימוש הפוטנציאל הגלום בנו.

על כן, חייב אדם להכיר את טבעו. לבדוק היטב בנבכי נפשו על כשרון או תחום בו הוא מגלה פוטנציאל, וישתמש במתנה שקיבל - לעבודת ה'! יש אדם שהתברך בכתיבה מובנת בהירה וקולחת. תרבה ותטפח ספרי קודש בעולם! תעלה על הכתב חידושי תורה מתוקים, ודברי הדרכה לעמנו בני ישראל. יש אדם שהתברך ביכולת רטורית, כשרון דיבור מושלם. תתמלא בתורה - וצא ללמד את העם תורה, ותגיש להם אותה בשלה ומתוקה, בשילוב סיפורים ומשלים (כמו שהאריך על כן מרן הגר"ע זצ"ל בכמה מקומות. וראה בהקדמת הספר 'ענף עץ אבות'). יש אדם שהתברך ביכולת תכנון, ויש אדם שהתברך ביכולת ביצוע - כל אחד ואחד כפי כחו, כפי חלקת האדמה שקיבל מהקב"ה - יעבוד את מי שאמר והיה העולם. כי לשם כך קיבלת את 'ארגז הכולים' אשר ייחודי רק לך. וכמאמר ר' זושא מנאפולי: "לא ישאלו אותי למה לא הייתי משה רבנו. ישאלו אותי למה לא הייתי ר' זושא"...

אליכם אישים אקרא! בחורי ישראל המסולאים מפז. בתוך עמי אנכי יושב, וכמוני כמוכם. יחד עם זאת, אאזור אומץ לומר כמה דברים, כמה נקודות לקראת בואכם בשערי הספר:

א

גם בדור שלנו תדעו - אפשר! אפשר לחזור בתשובה באמת. אפשר להתגבר על כל הקשיים מצד החברה והמשפחה. אפשר להתגבר על יצר הרע. אפשר להיות שומר ברית קודש. אפשר להגיע לדבקות ה'. ואפשר להיות בן

תורה! רק נראה שהדברים האלה רחוקים מאיתנו אך באמת הם קרובים אלינו מאוד, בפינו ובלבבנו לעשותו. רק צריך לפתוח פינו ולבקש מהקב"ה, ולהתחיל לעשות.

ידעתי גם ידעתי עד כמה השפעה של החברה עלינו רבה. בכל מסגרת שהיא, אנו נתונים למכבש לחצים אדיר. הן מצד המשפחה, הן בעבודה, והן במסגרת הצבאית. יחד עם זאת, דווקא במקומות אלו שקשה לנו לעבוד את ה', דווקא אז - הוא הכי קרוב אלינו, ואנחנו יכולים להשיג דרגות בקדושה. לא שקל לנו, רק מתי שקשה. וכמו שהקב"ה ירד אל כבשן ה' להציל את אברהם אבינו, ככה הוא יורד לכבשן האש של כל אחד ואחד מאיתנו. לכן תשמחו, למרות שקשה, כי קרוב ה' לכל קוראיו באמת. ואם קשה, סימן שאתה בעלייה.

גם אם מעדנו ונפלנו - נקום! עלינו לנצל גם נפילות אלו לעבודת ה' - כמקפצה אשר בעזרתה נוכל לקפוץ גבוה יותר. אחד מן הטעויות הגדולות בטיפוס הרים הוא להסתכל למטה (אז האדם נבהל, מקבל סחרחורת ו...). גם אם מעדת, עשה תשובה, תתחרט מעומק הלב, תצטיד בקבלה טובה לדרך - ותמשיך הלאה עם הפנים קדימה!

תחזיקו בתורה הקדושה ואל תרפו, כי היא עץ חיים באמת. לא מעט חושבים שכח החיות שלהם נובע מן הסביבה. אם מזמינים אותך למסיבות[א]\מעלים

א. אגלה טפח כדי לעודד את הצעירים, מעשה שהיה לי בימי התיכון, בשלבים המוקדמים בתהליך התשובה, לאחר שנחשפתי מעט לעומק תורתנו הקדושה

'פוסט' איתך באינטרנט ושאר שטויות - משמע אתה קיים. זה לא נכון! אם ניכנס לתיבת נוח, לתורה הקדושה, נראה שיש לנו מצבר אינסופי של חיות! חיים ללא תלות באף גורם. חיים שמחים ומאושרים. ולא זאת בלבד, אלא שהתורה מלמדת אותנו חכמת חיים, מתי לפנות ימינה ומתי לפנות שמאלה עד שנגיע ליעד הסופי - ללא פגע ושריטה.

רק ההתחלה קשה. נקודה. בין אם קשה לנו בלימוד, או בשמירת הקדושה,

---

ומתיקותה, לא הייתי מסוגל להמשיך ולשרוף את הזמן עם אנשים רדודים ושטחיים שעוסקים בתאוות העולם הזה. אך להחלטה כזאת יש לפעמים מחיר חברתי כבד. ולעיתים יש קושי לעמוד בהחלטה שלך, אף על פי שזאת מלחמה צודקת, לא כ״כ נעים להיות לבד במערכה, מהעבר השני של הנער.

והייתי מתפלל לקב״ה ״ה׳ ! למענך אני ויתרתי על חברים כי זה הפך רצונך. אך קשה לי בלימוד, בבקשה פתח לי שערי תורתך ותכניס אותי פנימה !״, תוך כדי התפילה, דמעות זלגו על מחברת חידושי התורה על מסכת אבות והכתימו את הדף. מיני אז ואילך, זיכני ה׳ לחדש חידושים מתוקים ולהרגיש אחרת בלימודי. ודווקא בדף מוכתם בדמעה – החידושים שם עמוקים ומתוקים יותר מהשאר.

והנני להודיע, שום מאמץ לא נעלם מאת ה׳, והוא נאמן לשלם שכר. ובזמן שחבריי בזבזו את זמנם במסיבת הסיום (׳נשף׳), יצאתי לי פעם ראשונה לישיבה קדושה – לילה בו קיבלתי את ההסכמה הראשונה לפרי עט״י, ׳ויהי יוסף׳.

או-אז חשבתי לעצמי – חבריי רצו להבל וריק, ובזמן שהם ׳בילו׳ (אם ניתן לכנות שתייה מופרזת עלפון, והתבוססות בקיא של עצמך בילוי) להם – זכיתי ללמוד תורת ה׳ הקדושה ולחבר ספרים שישארו לעד. ומה נשאר מימי הנערות שלהם...? כולם מלאים חרטות על העבר, ובוכים על העתיד.

אח יקר ! נצל את זמנך על התורה והעבודה, ועל אף הקשיים שכרוכים בצעד כ״כ משמעותי כמו התחזקות (שכמובן צריך להיות מלווה בהדרכה תורנית), אל תתייאש מן הקשיים. ולמרות שאתה מקריב מעט, ה׳ יזכה אותך וישלם לך כפליים ! ברוך אל נאמן. ואמרתי לחוקק שורות אלו בציפורן ברזל, למען יעמדו ימים רבים, ויהיו לעזר ולמשען עבור הצעירים שיפסעו בדרך זו – להראות שאינם הולכים בדרך יחידי כלל. ובסוף השביל, יחכה לך אבא אוהב ורחום שיחבק אותך חזק, ויאמץ אותך לזרעות.

או בהרגל שאנו רוצים לשנות - רק ההתחלה קשה. לאחר מכן? הדרך פתוחה ומשחוררת. אך יצר הרע גורם לנו לחשוב ששלב 'ההתחלה' נמשך לנצח. וכדברי רש"י (שמות יט, ה; עפ"י המכילתא שבת, פז): "אם עתה תקבלו עליכם, יערב לכם מכאן ואילך, שכל ההתחלות קשות". וזוהי תשובה ניצחת ליצר הרע שאומר לנו: "לא, זה קשה מדי... נתחיל מחר". לא! ככל שנתחיל מוקדם יותר, כך יהיה לנו קל מוקדם יותר. וזהו יסוד גדול לחיים.

"אם כואב לך, תחייך": המורה לחינוך גופני בתיכון היה אוהב 'לקרוע' את התלמידים עם תוכניות אימונים קשוחות של 'כושר קרבי'. היה זה מחזה רגיל לראות אנשים מקיאים לא פעם מרב הקושי... אלו שהצליחו להגיע לסוף השיעור היו שומעים ממנו 'נאום ניצחון' על כך ששרדנו 'את התופת' ועל כך ש-'הכול אפשרי רק אם נרצה', ושבאמת יש בנו יותר כוחות מאשר אנחנו חושבים.

אך פעם אחת בשלב 'המתיחות' לקראת סוף השיעור, שמעתי אותו אומר משפט שנראה לי מצחיק: "אם כואב לכם - תחייכו!". תלמיד אחד חשב שהוא לועג עלינו, ושאל 'איזו סיבה יש לי לחייך?!', והמורה הסביר בפנים רציניות: "תחושת הכאב הזאת מוכיחה לכם שהשריר שלכם מתפתח. שאתם יוצאים מפה חזקים יותר - טובים יותר מאשר התחלתם! הכאב הוא סימן שאכן עבדנו על השריר היטב, והוא בתהליך בנייה. אם כואב לך, אין לך הוכחה גדולה יותר לכך שאתה מתקדם". מאז, משפט זה מהדהד בראשי ומלווה אותי בדרכי בעולם התשובה: "אם כואב לך, תחייך!". למה? כי אני נבנה. אם יש לי ניסיונות ואני מרגיש קושי - אני נבנה. אם קשה לי להתרכז בלימוד ואני בכל זאת מתאמץ, וקשה לי - אני נבנה! חשוב שנזכור את זה.

תזכור את לימודך!: הארכנו בכמה וכמה מקומות על החשיבות והמעלה הגדולה לשנן משניות בע"פ (בעיקר מסכת אבות) וכן לדעת את מהלכי הסוגייה ומסקנת ההלכה בע"פ. וכן לדעת מקורות וסימנים ללימוד. במרוצת השנים

נתקלתי בהרבה מאוד תלמידים שקוראים תיגר על כך, ושמיותר מאוד לדעת את מה שאנחנו לומדים בע"פ. אין כאן המקום להאריך על הפן ההלכתי, אם חובה לזכור את הלימוד (ע' שו"ת מרכבות ארגמן ח"א, יו"ד סימן כ). אלא בפן המוסרי.

כמעט תמיד אלו שטענו "שמיותר לנסות בכלל ללמוד מקורות" היו בטלנים שלא כ"כ חששו על לימודם. העיקר שמשעה פלונית עד שעה פלונית הם מול הספר. מה שקורה ברגע שהם יוצאים מבית המדרש - (הכול פורח מהזיכרון, כהלצה הידועה: "בחצרות אלוקינו יפריחו) ואין הדבר מזיז להם כלל! אנו חיים בדור שהעצלנות לעיתים שולטת. הכול חייב להיות 'כאן ועכשיו'. ואם יש דבר שדורש תהליך כדי להשיגו - הרי הוא מיותר.

הגמרא בעירובין (נד ע"א) מאריכה בחשיבות הזיכרון בלימוד, וכ"כ: "אימתי שמחה לאיש? בזמן שמענה בפיו" כלומר, מתי אדם שמח? כאשר שואלים אותו שאלה והוא יודע להשיב מיד! (ע' קידושין ל ע"ב; סנהדרין צט ע"א). והוא הדין לגבי מקור הדברים (ברגע שתדע את מקור הסוגייה, יהיה לך קל להיזכר בתוכנה; ותועלת נוספת בהזכרת המקורות - 'קנאת סופרים תרבה חכמה', וככל שתזכיר אותם יותר, מקורות אלו יחקקו בליבך, יחד עם המסקנות) יחד עם זאת, אני יכול להבין מדוע בטלן לא מעוניין להתאמץ קצת יותר כדי לזכור את תלמודו - זהו תהליך שדורש זמן ומאמץ נוסף.

אך מהיכן העזות לזלזל 'ולצאת' על אלו שכן יש להם האומץ להילחם מלחמתה של תורה? אלו ששוקדים על תלמודם מתוך אהבת ה'? על איזה קנה רצוץ הם נשענים? על טענות הבל של 'גאווה'. הלא חפץ ה' להגדיל תורה ולהאדיר! ובפרט בדורנו הקשה, שרבו מאוד הפיתויים ברחוב, פיתויים קשים שמושיטים זרועות לתוך בית המדרש למשוך יהודים (ובפרט צעירים) לסמטאות אפלות.

בדוק ומנוסה שההשקעה (הלא רבה) לדעת את הלימוד בע"פ, הן סיכום מהלך ומסקנות הסוגיה, והן מקורותיהם - מוסיפה חדווה ומתיקות בלימוד! וכל זה לצד היתרונות הלימודיים החשובים (כמו הבאת ראיות לסוגיות הלכתיים, בניית מערכות וחידושי תורה). וכ"כ בזוהר (ואתחנן רסט ע"א) שהאדם לא ירגיש חדווה, שמחה ומתיקות בלימודו - אם אינו זוכר את תלמודו! וכמה נוכחתי לראות כמה וכמה פעמים, שאתגר שינון המקורות עודד הרבה נערים ובחורים צעירים והוסיף להם טעם בלימוד - עד שזכו לעלות ולהתעלות בתורה ובקדושה! וכל טענה על 'גאווה' או תירוץ אחר מקורם בעצלנות גרידא. לכסות על הבטלנות.

וזוהי עצתי אלייך קורא יקר. החזק במוסר אל תרף, ללמוד בשביל לדעת ולזכור. תתעלם מכל המשמיעים טענות של שטות, ש-'זה מיותר, זה גאווה, זה לא בדרגות שלנו', כי הם לא יגיעו לשום דרגה ולשום מעלה. אבל אתה? אתה תנסוק ותמריא כמו נשר לפסגות שלא הכרת והאמנת שתגיע אליהם, בעזר האל. רק תיזהר ותשתדל לשים דברי התורה על ליבך ע"י חזרות, שקידה, ועמל. כי באש אהבת התורה - דבריה יצרבו ויחקקו על לוח ליבך, לעד.

ותמיד ניקרה במוחי השאלה על המתנגדים לדרך זו. למה הדבר דומה? לאחד שמשבח ומפאר מאוד את חברו הטוב. אך ששואלים אותו לשמו, או למקום מגוריו הוא פותח את ידו ואומר במבוכה: "אין לי מושג". כך הדבר באדם שלא משקיע בחזרות ומשתדל לזכור את תלמודו - אתה רק שומע ממנו שבח ופאר על התורה. אך הוא לא יודע להגיד דבר מעבר לשבחים ריקים. ועל כך שנינו (א, יטו): "אמור מעט ועשה הרבה". וה' הטוב יעזרנו על דבר כבוד שמו להגדיל תורה ולהאדיר.

הניסיונות - לטובתנו! כאשר יהודי מרים עיניו לשמיים ומתפלל לקב"ה ואומר "תקרב אותי אליך, אני רוצה להתחזק!", כמעט מיד מתחילה סדרה ארוכה של ניסיונות וקשיים (כמו שמוכח בפירוש בזוהר וישב, דף קץ ע"ב [ב], ובמתוק מדבש דף קכד) ולכאורה נראה שהקב"ה מסמן לנו שהוא לא רוצה שנתקרב אליו!

אבל חלילה לחשוב כך. כי באמת, הקב"ה שומע כל תפילה כזאת, ומחכה שרק נפתח את הפה ונבקש להתקרב אליו. הקב"ה רוצה לחזק אותנו, לבנות אותנו - וכמו שבונים את שרירי הגוף ע"י כח נגדי שמופעל על השריר באמצעות משקולות - כך הקב"ה מספק לנו את ההתנגדות לשרירים הרוחניים שלנו - בדמות ניסיונות! משמע, שאם קשה לך, ויש לך ניסיונות - סימן שהקב"ה רוצה אותך, ונותן לך את הכלים להתקרב אליו. תיזהר לא לפספס את ההזדמנות!

ב. וזה לשון ביאור הרב בעל 'המתוק מדבש' על דברי הזוהר, על הפסוק בפרשת וישב 'ויהי כהיום הזה, ויבוא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית': בא לרמוז על אותו היום שהיצר הרע שולט בעולם ויורד להטות לבני אדם. מתי הוא אותו היום? ביום שהאדם בא לשוב בתשובה על עונותיו או שבא לעסוק בתורה ולעשות מצוות התורה - ואז באותו הזמן הוא יורד להטות לבני אדם, רוצה לומר שאז מתגבר יותר כדי לראות אם יוכל להטותו ולבטלו מדרך התשובה ומלימוד התורה ומקיום המצוות".

כתוב בתורה (דברים כא, י): "כי תצא למלחמה על אויבך, ונתנו ה' אלוהיך בידך ושבית שביו". היו מרבותינו ז"ל שתמהו, איך הפסוק אומר בוודאות שבאמת ננצח ונשבה את השבויים?! ומכאן הם הסבירו יסוד נפלא במלחמת היצר: משלל פירושים רבים, הפסוק מדבר על הלוחם היהודי העומד לצאת למלחמה מול היצר - הוא החליט "די', נמאס! אני צריך להשתנות". יפה, חזק וברוך. דווקא אז מתחיל החשש לכרסם בראשו ולומר "מה שווה לך לצאת לקרב ולהשקיע כוחות, מי אמר שבכלל תנצח? אולי תפסיד? כל המאמצים ילכו לשווא... עדיף תישאר בבית ותמשיך ככה", על זה התורה מעידה - אתה יוצא למלחמה על היצר? בוודאות אתה תנצח! בוודאות ה' יכניע את האויב שלך, הוא יצר הרע, וייתן לך כוח להביס אותו, כלשון הפסוק 'ונתנו ה' אלוהיך בידך'.

אמנם בתנאי אחד - שתצא באמת למלחמה! שתצא להילחם בכל הכוחות, בכל הרצינות ובכל ההוויה שלך להביס את היצר. כמה מאיתנו אומרים מדיי פעם 'אוף, למה אני לא מצליח?'...? אז הנה התשובה. הניצחון מובטח -אך בתנאי שנלחם באמת.

והנני לברך ברכת הדיוט בחיל וברעדה את הוריי היקרים, ענוותנים וצנועים, עטרה לראשי, ומורי-דרכי בכל צעד ושעל, על כל מאמצם והקרבתם הרבה למעני מיום שנולדתי ועד עתה. הקרבה שהקולמוס לא יכול לכתוב והנייר לא יכול לסבול. על הסיוע העצום בעבודת ה' ועל שחינכו במסירות נפש לדרך ארץ ומידות טובות. ה' הטוב ישלם שכרם כפל-כפליים, זכות התורה תגן בעדם, וכל הברכות יחולו לראשם, ויעטרם ה' בשפע והצלחה, פרנסה והרווחה רבה, בריאות הגוף והנפש ושמחה אמיתית. ששון ושמחה ישיגון, וקול נהי יללה ינוסון. ויזכו לראות צאצאים וצאצאי צאצאים עבדי ה' אמיתיים המאירים את שמי היהדות באור תורתם! אמן כן יהי רצון.

וחיבור זה מוקדש לע"נ אחותי היקרה אורנה ז"ל. השי"ת יסוכך עליה ה' באברתו ויניחנה בגן עדן עם שאר בנות ישראל ועל משכבה יהא שלום. יזכור לה ה' לטובה חסד נעורים על הקרבתה ופועלה למען הצלחתי בלימוד התורה הקדושה וקיום המצוות.

ולפני סגירת השער אמרתי לנצל את טיפות הדיו האחרונות ולשאת את תפילת הנעילה ואפרוש כפיי בתחילה לאל שוכן מעונה, רחמנא! אידכר לן זכותא דיוסף צדיקא. זכנו לעשות רצונך בלבב שלם. ותזכנו לקדושה וטהרה ברמ"ח איברנו ושס"ה גידנו, ותשרה שכינתך עלינו. ותפתח ליבנו לאהבה וליראה את

שמך, להמשיך לעלות ולהתעלות בתורה וביראת שמיים, ללמוד וללמד לשמור ולעשות מתוך בריאות הגוף והנפש, יישוב הדעת ושמחה אמיתית. ונחזה בבניין אריאל במהרה בימינו, אמן ואמן.

יהי רצון מלפנייך מלכנו, שיעלה ספר זה, לצד חלבנו ודמנו הנזרק עליו, לרצון, ריח ניחוח לה'. ויופצו ספריי בארבע כנפות תבל לקבץ נידחים ולעלותם על כנפי נשרים לדרך המלך, מסילה ישרה לשערי הקדושה ושאכן ישפיע ויחזק את בחורי ישראל הקטנים עם הגדולים, לעודדם ולהדריכם בדרך הקדושה והטהרה כהנהגת רבותינו הקדושים, מפי סופרים וספרים.

נאום הצעיר מבקש אל
ליאור שהקוהי

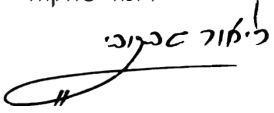

שער
המאמרים

שער המאמרים

דע את האויב

לפני יציאה לכל מבצע או מערכה צבאית מקפידים לערוך 'תדריך', במהלכה צוות הלוחמים מקבלים סקירה של פרטי המשימה, הסברים נחוצים, רקע על האויב ועל טקטיקת הלחימה שלו וכן תחזיות מודיעיניות ודגשים בטיחותיים.

למה? כי ידע הוא כח. בפרט במלחמה שאנו עומדים לצאת אליה. וכמו שנהג לומר 'סון דזה' (מחבר הספר המשפיע ביותר על אומנות המלחמה): "הכר את האויב, והכר את עצמך. כך, אפילו אם תילחם במאה קרבות - לעולם לא תובס. אם אינך מכיר את האויב, אך אתה מכיר את עצמך - סיכוייך לנצח או להפסיד שווים. אבל אם אינך מכיר לא את האויב ולא את עצמך - אין ספק שתובס בכל הקרבות".

שני דברים חשובים עלינו לעשות בתדריך היציאה לפני המערכה שלנו. הן "דע את האויב". והן "דע את עצמך".

ננסה לגעת בנקודות חשובות בתמצית'יות, וכל הרוצה להחכים ידרים לפתוח את שאר הספרים המדברים בנושא זה.

יצר הרע - הינו האויב. אמנם כאשר נלמד את הרקע להיווצרו - נראה כמה המלחמה הזאת מועילה ומפתחת אותנו. הנה למדנו בברכות (סא ע"א) על הפסוק (בראשית ב, ז): "וייצר ה' אלוהים את האדם". הגמרא שואלת, מדוע כתוב 'וייצר' בשני י'? ועל כך הגמרא עונה, י'צר טוב וי'צר רע. הקב"ה ברא את האדם כאשר שני כוחות אלו כלולים בו. יצר הטוב - שמושך אותנו לפעול לטובה, עפ"י התורה והמצוות. ויצר הרע - אשר פועל להסיט אותנו מדרך הישר, לעשות מעשים מכוערים ולא מוסריים ולעבור על רצון בוראנו.

כתוב בפסוק (בראשית א, לא): "וירא אלוהים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד". המדרש רבה (ט, ז) דן בשאלה, את מה הקב"ה משבח באומרו 'טוב **מאוד**'? ועונה: 'והנה טוב מאוד - זה יצר הרע'.

מה טוב בו? שאלה מעולה! ידוע שהקב"ה ברא את העולם הגשמי הזה במטרה שנרד לכאן בגוף חומרי כדי לסגל לעצמנו תורה ומצוות, לזכך את הנשמה שלנו ולהרוויח את חלקנו בעולם הבא ביושר, כדי שלא נהנה מ-'מתנת חינם' מהקב"ה (מובא, שהנשמות פנו בעצמם לקב"ה ואמרו לו שאינן חפצות לזכות במתנת חינם, תענוגי העולם הבא. אלא התחננו שיהיה דרך שהן יעבדו ויעמלו כדי לזכות בחלק זה, כדי שלא יתביישו כמו עני שמתבייש לאכול אוכל שהביאו לו בחינם, ולכן נקרא בארמית 'נהמא דכיסופא' - לחם של בושה).

אם כן, הדרך שלנו להרוויח את חלקנו בעולם הבא - היא מלחמה באותו יצר הרע. אותו יצר שמסיט כל רגע את ההגה שמאלה במטרה למשוך אותנו למעשים לא נכונים ולעבור על רצון בוראנו. וכל תפקידנו הוא למשוך את ההגה ימינה ולהגיע לאיזון.

יוצא, שיצר הרע משמש בעצם כמקפצה לקדושה. בכך שאנו נלחמים ומתנגדים לו - אנו מרוויחים שכר על התורה והמצוות שלנו (כי אם לא היה התנגדות וקושי לקיים את המצוות - מה החכמה הגדולה?! וכמ"ש בקידושין פא ע"א).

והבאנו בהקדמה לסדר הניסיון, את המשל לאדם שרוצה לפתח את השרירים שלו - אין הוא יכול לעשות זאת ללא מאמץ והתנגדות על השריר. בעצם, **יצר הרע הוא המשקולת שלנו כדי לפתח את השרירים הרוחניים שלנו.** אמנם הקב"ה לא שלח אותנו לבד לקרב, אלא הוא הטביע בנו את יצר הטוב כדי שיהיה לנו לסיוע ולעזר כדי לאזן את הצדדים, שיהיה 'משחק הוגן'...

כאמור, תפקידו של יצר הרע הוא למנוע מאיתנו למלא את המשימה לשמה ירדנו לעולם; לאסוף תורה ומצוות, להזדכך להשיג מדרגות גבוהות בקדושה. מסיבה זאת הוא עובד בשלל דרכים כדי 'להשכיח מאיתנו' ולהסיח את דעתנו מלהתנגד לו, וכך להביא למפלתנו, ואז נתעורר רק שיהיה מאוחר מדיי, רק בנקודה שנבין שבזבזנו את כל החיים שלנו בלי למלא את המטרה לשמה הגענו!

והסבירו את דרכו של יצר הרע במשל נפלא: מעשה בקברניט ששט עם ספינתו בים. לפתע הוא נתקל בנער צעיר שאיבד שליטה ונסחף עם הזרם למערבולת. חיש מהר הקברניט קפץ למים ועלהו לספינה, החל לבצע בו החייאה ובחסדי ה' הצילו ממוות. לאחר שהתיישבה דעתו של הנער, הוא הודה מקרב לב לקברניט שהציל את חייו, וסיפר לו שהוא בנו בכורו של המלך, וביקש שיבוא איתו לאביו כדי לשלם לו את שכרו.

כאשר הגיע הנער לאביו, הוא סיפר לו את כל קורות המאורע. המלך החל

לחבק ולנשק את הקברניט ובירכו ברכות רבות והכריז בקול רם: "מחר תבוא אליי לארמון ואכניס אותך לבית גנזיי המלאים בזהב ואבנים טובות, אתן לך שעה בלבד, וכמה שתצליח לאסוף - יהיה שלך!".

שמחתו של הקברניט לא ידעה גבולות, וכאשר הגיע הביתה סיפר לבני ביתו על דברי המלך ורקד ושמח עם אשתו וילדיו. בשכוב המלך את שנתו, הרהר במאורעי היום, והתחרט שהציע פרס כ"כ יקר, שהרי היה יכול לפטור אותו בכמה מטבעות זהב בלבד...

יצא המלך מחדרו ושם פעמיו לכיוון יועצו הראשי ופרש לפניו את לבטי ליבו. פנה אליו היועץ ואמר: "אדוני המלך, אין זה יאה שתחזור בך ממה שאמרת! אבל עצה יש לי עבורך. הרי אותו קברניט הוא בן כפר פשוט, שלא רגיש לתזמורות, מעדני מלכים וכדומה. בשעה שהקברניט יכנס לחדר האוצרות, תכניס לשם את התזמורת המלכותית שיגנו עבורו מוזיקה ערבה ונעימה, ומיד לאחר מכן תשלח את מלצרי המלך ובראשם השף המלכותי, ותורה שיכינו לפניו מעדני מלך ויערכו שלחן לפניו שיאכל. בן הכפר בוודאי ימשך אחר הסחות הדעת האלה ולא יתפנה להוציא אוצרות יקרות מגנזי המלך". שמח המלך מאוד כמוצא שלל רב והלך לישון את שנתו בשמחה.

ויהי בוקר, ובן הכפר עומד על מפתן חדר האוצרות מחכה להוראת המלך להיכנס. נתן המלך את ההוראה, ונכנס בן הכפר, והוא כמעט התעלף כשראה את כל האוצרות והמרגליות הטובות. מיד המלך סימן באצבעו למשרתו לקרוא לתזמורת, ולשף המלכותי כעצת יועצו.

אמר בן הכפר בליבו, "יש לי שעה שלמה, לא יקרה כלום אם אשמע קצת מוזיקה טובה... אין נגנים איכותיים כאלה בכפר". לאחר מכן התיישב על יד השלחן ואכל כפי יכולתו מעדנים רבים, ברבורים בשר ודגים מיני מתיקה וקינוחים, ושמח בן הכפר על הפרס שנפל בחלקו, ועל המזל שפתאום מאיר לו פנים...

בעודו אוכל, הוא שומע את כריזת המשרת שנותרו לו עוד חמש דקות עד ליציאה. החל בן הכפר להיכנס לפאניקה! הוא הרי לא יכול לזוז בגלל שאכל כ"כ הרבה, מה גם שהחלו חבלי השינה לסגור את עפעפיו...

מיודענו צעד בחיפזון לעבר האוצרות, לקח מטבע זהב אחד ויצא. שאל אותו המלך בחיוך 'מה הספקת לקחת איתך?', הציג בן הכפר בהתלהבות את מטבע הזהב

היחיד שהוציא, והבעת סיפוק נראתה על פניו. צחק עליו המלך ואמר: "שוטה! אם לא היית מתפתה אחר המוזיקה והסעודה היית יכול לקחת איתך ממון רב כל כך, שהיית יכול להרשות לעצמך ארוחות מלכים כאלו עד סוף חייך!".

מלך העולם הכניס אותנו לחדר האוצרות שלו למשך זמן קצוב. בואו נשתדל להיות חכמים יותר מאותו בן כפר ולנצל היטב כל רגע בחדר האוצרות של המלך, ולהוציא משם את המקסימום שאנו יכולים!

"מכריזים מלחמה!"

טוב. עד עכשיו קיימנו "דע את האויב"; למדנו למה הקב"ה ברא את יצר הרע, למה אנו נתקלים בניסיונות, ומדוע ה' הוריד אותנו לדור האחרון הזה, שהניסיונות בו מגוונים ומאתגרים מאוד - אפילו ביחס לדורות אחרים.

יפה. עכשיו, שסיימנו את התדריך - אנחנו מעלים הילוך, ובעצם **מכריזים מלחמה!**

מכריזים מלחמה על יצר הרע, על כוחות הטומאה שרוצים להפיל אותנו לשפל, ולהרחיק אותנו מאבינו שבשמיים, מהתורה הקדושה.

אני חייב להדגיש - **מלחמה אמיתית.** ללא פשרות, ללא ספקות, וללא תירוצים.

ישנם כאלו שמתלוננים שהם לא מצליחים לשמור את הברית למרות שהם מנסים תקופה ארוכה מאוד. אחרי כל נפילה הם ממש בכו והצטערו, והתפלאתי מאוד...

כאשר שאלתי אחד "מהזן" הזה: "מה עשית כדי להשיג את המטרה?" הוא השפיל מבט במבוכה והתחילו לגמגם: "אהה....".

או-אז נפל לי, וסוף-סוף גם להם, האסימון למה הם לא מצליחים. פשוט מאוד - כי הם לא עושים כלום כדי להשיג את המטרה!

אוי לו לאדם שיבכה על כך שהוא לא מצליח להגיע ליעד שהוא רוצה - בעודו נמצא במיטה החמה לבוש בפיג'מה...